

Príloha č. 2

Vyjadrenie k pripomienkam doručených k zámeru navrhovanej činnosti, návrhu rozsahu hodnotenia a k určenému rozsahu hodnotenia.

1. Stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti:

JUDr. Daniel Gajdoš zo dňa 08. 12. 2021:

- 6) Na základe územného plánu mesta Martin zverejneného na webovom sídle mesta Martin máme dôvod sa domnievať, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s územným plánom mesta Martin.

Navrhovaná činnosť je v súlade s príslušnou územnoplánovacou dokumentáciou, čo potvrdil aj Útvor hlavného architekta mesta Martin vo svojom stanovisku k zámeru navrhovanej činnosti č. ÚHAM/314/2021 – Gáb/314, zo dňa 24. 11. 2021.

- 7) Tvrdíme, že posúdenie navrhovanej činnosti iba v zisťovacom konaní je nepostačujúce na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako cieľa sledovaného procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Tvrdenie je irelevantné nakoľko pre navrhovanú činnosť prebieha povinné hodnotenie.

- 8) V tejto súvislosti poukazujeme na identický zámer navrhovanej činnosti: „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Horovce“ navrhovateľa BIOELEKTRA Horovce, a. s., Jantárová 1, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO 53 045 491, rozhodnutie zo zisťovacieho konania, ktoré bolo zverejnené Okresným úradom Michalovce na www.enviroportal.sk dňa 19.10.2020 (rozhodnutie Okresného úradu Michalovce, Odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 19.10.2020, sp. zn. OU-MI-OSZP-2020/014729-37 (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/-zariadenie-pre-materialove-zhodnocovanie-odpadov-horovce->)).

Uvedené rozhodnutie nebolo právoplatné a bolo odvolacím orgánom zrušené (rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2021/006012-003, zo dňa 20. 01. 2021).

- 9) V zmysle rozhodnutia podľa bodu 8) tohto stanoviska sa navrhovaná činnosť „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Horovce“ navrhovateľa BIOELEKTRA Horovce, a. s., Jantárová 1, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO 53 045 491 bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

Uvedené rozhodnutie nebolo právoplatné a bolo odvolacím orgánom zrušené (rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2021/006012-003, zo dňa 20. 01. 2021).

- 10) Okresný úrad Michalovce v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že: „... na základe výsledkov zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 4 zákona, pri ktorom zvažil stav využitia územia, únosnosť prírodného prostredia, súlad s územnoplánovacou dokumentáciou, súhrn všetkých uvedených skutočností a ďalšie informácie obsiahnuté v zámere navrhovanej činnosti, s prihliadnutím na význam predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ako aj na stanoviská zainteresovaných orgánov a verejnosti, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.“

Uvedené rozhodnutie nebolo právoplatné a bolo odvolacím orgánom zrušené (rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2021/006012-003, zo dňa 20. 01. 2021).

- 11) V tejto súvislosti poukazujeme na konštatovania v odôvodnení rozhodnutia viažuce sa ročný objem spracovávaných odpadov (100.000,00 ton/ročne) a technologické zariadenia využívajúce sa svoju prevádzku fosílnu palivo (zemný plyn) v mimoriadne vysokých množstvách.

Uvedené rozhodnutie nebolo právoplatné a bolo odvolacím orgánom zrušené (rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2021/006012-003, zo dňa 20. 01. 2021). Spotreba zemného plynu je relevantná vo vzťahu k charakteru navrhovanej činnosti (tab. č. 17).

- 12) Na základe vyššie uvedeného žiadame, aby sa povoľujúci orgán oboznámil s rozhodnutím Okresného úradu Michalovce [bod 8) tohto stanoviska] a jeho podkladmi a vzhľadom k tomu, že ide o identickú technológiu len umiestnenú v inom regióne Slovenska rozhodol tak, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní. V tejto súvislosti poukazujeme na princíp právnej istoty a princíp predvídateľnosti rozhodovania a rozhodnutia, ktorý znamená, že účastníci právnych vzťahov môžu legitímne očakávať, že štátne orgány budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako.

Požadované je irelevantné vzhľadom ku skutočnosti, že ide o iné správne konanie a posudzovanie navrhovanej činnosti na životné prostredie sa musí viazať na konkrétne dotknuté územie, jeho využívanie a stav, pričom úroveň spracovania jednotlivých zámerov je diametrálne odlišná hlavne vo vzťahu k priloženým odborným štúdiám. Uvedené rozhodnutie nebolo právoplatné a bolo odvolacím orgánom zrušené (rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2021/006012-003, zo dňa 20. 01. 2021).

- 13) Týmto apelujeme na príslušný orgán, aby vykonal komplexné a riadne posúdenie a vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a postupom popísaným v bode 12) tohto stanoviska súčasne prispel k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako cieľa sledovaného procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Požiadavka je irelevantná nakoľko pre navrhovanú činnosť prebieha povinné hodnotenie.

- 14) Vo vzťahu k navrhovanej činnosti požadujeme v ďalšom stupni posudzovania vplyvov rozpracovať nasledujúce:

- a) Vyhodnotiť súlad navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT), prípadne referenčných dokumentov pre BAT.

Požiadavka je akceptovaná a vyhodnotenie súladu navrhovanej činnosti so závermi s BAT je uvedené v tab. č. 85 správy o hodnotení činnosti.

- b) Z hľadiska ochrany ovzdušia je potrebné bližšie špecifikovať navrhovanú činnosť a to systém ventilácie, resp. filtrácie a pneumatický systém vo všetkých halách navrhovanej činnosti, podrobne charakterizovať všetky zdroje znečisťujúcich látok, emisie znečisťujúcich látok a ich kvantitatívnu a kvalitatívnu charakteristiku a to najmä vo vzťahu ku skutočnostiam vyplývajúcich z Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách (BAT) pre spracovanie odpadu (WT BREF) a vo vzťahu k zápachu a navrhnúť opatrenia na zníženie množstiev emisií znečisťujúcich látok, vrátane uvedenia druhov odlučovacích zariadení a ich účinnosti.

Navrhovaná činnosť je popísaná vo vzťahu ku znečisťujúcim látkam, ktoré bude produkovať do ovzdušia a vo vzťahu k ich zdrojom, pričom ich vplyv na kvalitu ovzdušia v dotknutom území je doložený v rozptylovej štúdii a taktiež sú navrhnuté opatrenia na minimalizáciu vplyvu na kvalitu ovzdušia v dotknutom území. V správe o hodnotení činnosti je vyhodnotený súlad navrhovanej činnosti so závermi s BAT (tab. č. 85). Podrobný popis systému ventilácie, resp. filtrácie a pneumatického systému, vrátane druhov odlučovacích zariadení a ich účinnosti bude zadefinovaný v rámci projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Podrobné

stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- c) Vypracovať emisno - technologickú analýzu navrhovanej činnosti, ktorá odpovedá v miere primeranej etape prípravy projektu s nárokom na emisno - technologické posúdenie zámeru podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Súčasťou analýzy musia byť aj množstvá emitovaných znečisťujúcich látok pre potreby vypracovania emisno - prenosového posúdenia (rozptylovej štúdie).

V rámci zámeru navrhovanej činnosti bola spracovaná rozptylová štúdia (Ing. V. Carach) na základe relevantných informácií. Emisno - technologické posudzovanie bude riešené pre potreby vydávania súhlasu podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a bude vypracované iba pre potreby uvedeného súhlasu.

- d) Vypracovať rozptylovú štúdiu vypracovanú odborne spôsobilou osobou pre emisno - prenosové posudzovanie v súlade s požiadavkami platnej metodiky pre povoľovanie nových / zmenu existujúcich zdrojov a na základe výsledkov posúdiť krátkodobý a dlhodobý vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia aj vo vzťahu k najbližšej obytnej zástavbe. Pri vypracovaní rozptylovej štúdie zohľadniť aj pevné častice PM_{10} a $PM_{2,5}$. Pre obdobie prevádzky navrhovanej činnosti navrhnúť monitoring ovzdušia.

Rozptylová štúdia vypracovaná odborne spôsobilou osobou (Ing. V. Carach) bola súčasťou zámeru navrhovanej činnosti a je vypracovaná v súlade s platnými metodikami, pričom posudzuje aj vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia, pričom je zadefinovaný súčasný stav a príspevok zdroja a porovnanie s limitnými hodnotami. Pri vypracovaní rozptylovej štúdie boli zohľadnené aj pevné častice PM_{10} a $PM_{2,5}$. Vypočítaný maximálny očakávaný príspevok posudzovaného zdroja k dennej priemernej koncentrácii PM_{10} v referenčných bodoch (najbližšia obytná zástavba je minimálne v trojnásobnej vzdialenosti ako referenčné body) je $3,759 \mu g/m^3$, čo predstavuje 7,52 % z limitnej hodnoty a vypočítaný maximálny očakávaný príspevok PM_{10} posudzovaného zdroja k priemernej ročnej koncentrácii v referenčných bodoch je $0,159 \mu g/m^3$, čo predstavuje 0,40 % z limitnej hodnoty. Vypočítaný maximálny očakávaný príspevok $PM_{2,5}$ posudzovaného zdroja k dennej priemernej koncentrácii v referenčných bodoch je $2,369 \mu g/m^3$, limitná hodnota nie je určená. Vypočítaný maximálny očakávaný príspevok $PM_{2,5}$ posudzovaného zdroja k priemernej ročnej koncentrácii v referenčných bodoch je $0,105 \mu g/m^3$, čo predstavuje 0,53 % z limitnej hodnoty. Pre obdobie prevádzky navrhovanej činnosti bude stanovený monitoring ovzdušia povoľujúcim orgánom.

- e) Doplniť konkrétne údaje o odpadoch v rámci uvažovanej spádovej oblasti (okresy Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Prievidza, Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo), ich súčasnej produkcie a uvažovanom odklonení od súčasného spôsobu ich nakladania do zariadenia, ktoré je predmetom zámeru, s uvedením množstiev odpadov v rámci jednotlivých dotknutých okresov a vysvetliť, akým spôsobom navrhovateľ uvažoval s naplnením kapacity prijatých 100 000 ton/rok komunálnych odpadov na spracovanie v rámci spádovej oblasti a preukázať opodstatnenosť zámeru na základe vypracovania zvozovej štúdie.

Konkrétne údaje o odpadoch a ich produkcii v rámci uvažovanej spádovej oblasti sú súčasťou odpadovej štúdie (príloha č. 13 správy o hodnotení činnosti), pričom z povahy a charakteru navrhovanej činnosti je zrejмый odklon nakladania s odpadmi a to od skládkovania smerom ku zhodnocovaniu odpadov. Predmetná odpadová štúdia dokazuje disponibilitu odpadov v spádovej oblasti vo vzťahu ku navrhovanej kapacite navrhovaného zariadenia.

- f) Doplniť kvantifikované porovnanie súčasného stavu nakladania s odpadom a jeho prepravou v oblasti vo vzťahu k predpokladanému stavu, ktorý by mal nastať po realizácii navrhovanej činnosti a zároveň vyhodnotiť zníženie miery skládkovania na dotknutých skládkach v danej oblasti.

Z charakteru navrhovanej činnosti a z odpadovej štúdie (príloha č. 13 správy o hodnotení činnosti) je zrejmé, že prevádzka navrhovanej činnosti vytvorí priestor na výrazné zníženie miery skládkovania v spádovej oblasti, pričom presná kvantifikácia nie je možná, nakoľko bude závisieť od viacerých parametrov na trhu s odpadmi v čase prevádzky navrhovanej činnosti.

- g) Doplniť umiestnenie a kapacity jednotlivých zhromažďísk odpadov (prijatých aj vznikajúcich odpadov) a predpokladané množstvá výluhov z odpadov a spôsob ich zneškodňovania. Zároveň doplniť informáciu, či bude odpad skladovaný aj vo vonkajších priestoroch (uviesť, v ktorých prípadoch a akých konkrétnych množstvách).

Popis skladovacích boxov je súčasťou správy o hodnotení činnosti, aj popis skladovania na príjme odpadov, ako aj spôsob zabezpečenia plôch pre prípadný únik kvapalín do okolitého prostredia, pričom ide o vnútorné priestory. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- h) Doplniť a bližšie špecifikovať spôsob konkrétneho zhodnocovania nasledovných druhov odpadov: 19 12 09 minerálne látky, napr. piesok a kamenivo, 19 12 10 horľavý odpad (palivo z odpadov), 19 12 12 iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11. V prípade 19 12 10 horľavý odpad (palivo z odpadov) doplniť a vysvetliť konkrétny spôsob výroby tuhého druhotného paliva; Doplniť a bližšie špecifikovať spôsob kontroly a zabezpečenia vstupných odpadov z pohľadu možného výskytu nebezpečných odpadov.

Spôsob zabezpečovania zhodnocovania odpadov a spôsobu kontroly vstupných odpadov je popísaný v správe o hodnotení činnosti. Presná špecifikácia bude v rámci projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. V správe o hodnotení činnosti je bližšie špecifikovaný spôsob konkrétneho zhodnocovania jednotlivých druhov odpadov, vrátane odpadov zo zariadení na úpravu odpadov (Spracovanie odpadov z triedeného zberu a zo zariadení na úpravu odpadov a Znižovanie podielu nezhodnotiteľných odpadov a/alebo zvyškov).

- i) Doplniť a bližšie špecifikovať nasledovné údaje: (1) objem a výkon autoklávy v t/hod, (2) tepelný menovitý výkon kotla na produkciu pary použitej v procese autoklárovania vrátane spotreby paliva a (3) údaje z výstupu „BIOMASA“.

V správe o hodnotení činnosti je uvedené priemerné množstvo spracovávanej dávky odpadu v autokláve, priemerné množstvo spracovaného odpadu za hodinu a za deň (tab. č. 15), čím je deklarovaný výkon zariadenia, ako aj technické údaje autoklávy, vrátane objemu (tab. č. 11) a technické parametre kotolne (tab. č. 16), ako aj popis a využitie výstupu „BIOMASA“ (tab. č. 12). Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- j) Doplniť informácie týkajúce sa druhov odpadov, ktoré nie sú komunálnymi odpadmi, (teda nie sú odpadmi, ktorých pôvodcami sú obce, mestá, prípadne sú komunálnymi odpadmi z iných zdrojov) - bližšie špecifikovať a odôvodniť, prečo má byť technologická linka na spracovanie komunálnych odpadov použitá aj na spracovanie nekomunálnych druhov odpadov či odpadov, ktoré už prešli procesom úpravy (odpady z mechanického spracovania odpadu napríklad triedenia, drvenia, lisovania, hutnenia a peletizovania inak nešpecifikované).

V správe o hodnotení činnosti je popísaný spôsob zhodnocovania pre všetky vstupujúce odpady ako aj bližšia špecifikácia a odôvodnenie, prečo môže byť predmetné zariadenie použité aj na spracovanie nekomunálnych druhov odpadov či odpadov, ktoré už prešli procesom úpravy (Spracovanie odpadov z triedeného zberu a zo zariadení na úpravu odpadu, Znižovanie podielu nezhodnotiteľných odpadov a/alebo zvyškov, Výrazné odlišenie od prekonaných spôsobov spracovania odpadov a Významná prevaha nad tradičnými technológiami).

- k) Uviesť spôsob nakladania s odpadovými vodami a doplniť predpokladané chemické zloženie technologických odpadových vôd vznikajúcich pri procese čistenia - odkalovania a odsoľovania zdrojov pary a pri dekompresii autokláv a navrhnúť spôsob zneškodňovania týchto odpadových vôd (vrátane vôd z povrchového odtoku z manipulačných plôch). Zároveň uviesť možné existujúce čistiarne odpadových vôd, ktoré by pripadali do úvahy ako koncové pre likvidáciu/čistenie týchto vôd.

V správe o hodnotení činnosti je popísaný spôsob nakladania s odpadovými vodami, pričom je ich možné čistiť na ČOV Vrútky (chemické zloženie technologických odpadových vôd bude súčasťou projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov). Podrobné informácie sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- l) Navrhnúť spôsob primeraného čistenia technologických odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku z manipulačných plôch.

Požadované je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

- m) Navrhnúť konkrétne opatrenia na ochranu podzemných vôd, horninového prostredia a pôdy na elimináciu úniku znečisťujúcich látok v súlade so všeobecne záväznými predpismi, a to najmä spôsob zabezpečenia všetkých plôch a objektov určených na skladovanie nebezpečných látok, ktorým sa v prípade mimoriadnej situácie účinne zabráni úniku týchto látok do podzemných vôd, do horninového prostredia a do pôdy.

Požadované je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

- n) Vypracovať dopravno - kapacitné posúdenie križovatiek v súvislosti s napojením navrhovanej činnosti na cestu I/65 a najbližších križovatiek (Robotnícka/Kalnô) s cestami III. a II. triedy. Na základe výsledkov posúdiť dopady a vyhodnotiť vplyvy na dopravu v riešenom aj v hodnotenom území navrhovanej činnosti - plocha širšieho okolia navrhovanej činnosti pri maximálne požadovanej ročnej kapacite zariadenia. Monitoring súčasného stavu prevádzkať v čase najvyššej dopravnej zaťaženia v území.

Požadované dopravno - kapacitné posúdenie križovatiek v súvislosti s napojením navrhovanej činnosti na cestu I/65 a najbližších križovatiek (Robotnícka/Kalnô) bolo spracované a bolo súčasťou zámeru navrhovanej činnosti (príloha č. 13). Vo vzťahu k cestám II. a III. triedy je irelevantné, pričom najbližšia cesta II. triedy sa nachádza vo vzdialenosti cca 8,6 km od navrhovanej činnosti (II/519) a najbližšia cesta III. triedy sa nachádza vo vzdialenosti cca 2,1 km od navrhovanej činnosti (III/2145).

Súčasťou dopravno - kapacitného posúdenia križovatiek v súvislosti s napojením navrhovanej činnosti bolo aj posúdenie dopadov a vplyvov na dopravu v predmetných križovatkách pri využití maximálnej ročnej kapacity zariadenia a to na základe zistených intenzít dopravy a definovanie špičkových hodín.

- o) Keďže sa riešené územie nachádza v ochrannom pásme Letiska Martin, je z hľadiska kumulatívnych vplyvov na životné prostredie potrebné uvažovať aj s existenciou leteckej dopravy. Z hľadiska bezpečnosti je potrebné získať záväzné stanovisko Dopravného úradu Slovenskej republiky k navrhovanej činnosti a posudzovať v ďalšom stupni vplyvy ktoré určí Dopravný úrad.

Letisko Martin je verejné vnútroštátne letisko nachádzajúce sa 2 km východne od centra Martina v miestnej časti Tomčany, tesne pri osade Mestská Bôrová. Letisko prevádzkuje Aeroklub Martin, o. z. Nemá spevnený povrch, na runway je len zasiata tráva. Z letiska nie sú organizované nijaké komerčné lety, ide len o športové letisko. Navrhovaná činnosť sa nachádza v ochrannom pásme kužeľovej plochy s výškovým obmedzením stavieb a zariadení nestavebnej povahy v rozmedzí nadmorských výšok 508,2 — 515,0 m. n. m. Bpv. Navrhovaná činnosť uvedené výšky nedosahuje a nebude mať vplyv na leteckú dopravu. Dopravný úrad bol medzi dotknutými orgánmi.

- p) Vypracovať akustickú štúdiu vo vzťahu k najbližšej obytnej zástavbe dotknutej obce. Posúdiť krátkodobý a dlhodobý vplyv navrhovanej činnosti na hlukové pomery v riešenom aj v hodnotenom území navrhovanej činnosti (počas výstavby aj prevádzky navrhovanej činnosti). Navrhnuť efektívne technické a prevádzkové opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov z prevádzky navrhovanej činnosti a monitoring parametrov hluku, príp. vibrácií.

Hluková štúdia bola súčasťou zámeru navrhovanej činnosti (príloha č. 16) a vyhodnotila vplyv navrhovanej činnosti na najbližšiu obytnú zástavbu.

- q) Vypracovať hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na verejné zdravie (HIA) v súlade s vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie v znení neskorších predpisov.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti bolo Hodnotenie zdravotných rizík a hodnotenie vplyvov na verejné zdravie vypracované v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa vyhlášky MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie (príloha č. 15).

- r) Vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti (krátkodobé a dlhodobé) na dotknuté chránené územia európskej sústavy Natura 2000 (najmä SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok, ktoré prechádza cez katastrálne územie Martin) a ich predmety ochrany v zmysle Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, 2014, 2016) na základe aktuálneho biologického prieskumu a zadefinovať a graficky znázorniť priamo dotknuté biotopy daného územia. V tomto území SKUEV 03825 sa vylučujú v zmysle Činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia a to konkrétne nakladanie s odpadmi. Na základe výsledkov navrhnúť konkrétne opatrenia na zmiernenie všetkých identifikovaných vplyvov.

Uvedená požiadavka je irelevantná nakoľko sa uvedené chránené územie (SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok) nachádza vo vzdialenosti cca viac ako 2,7 km od situovania navrhovanej činnosti a v smere proti toku rieky Turiec, pričom predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu (Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky(6510,) Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430) a Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260)), do ktorých navrhovaná činnosť nezasahuje a ani ich neovplyvní, ako aj druhy európskeho významu (šidielko (*Coenagrion ornatum*), spriadač kostihojový, (*Callimorpha quadripunctaria*), bystruška potočná, (*Carabus variolosus*), korytko riečne (*Unio crassus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), ohniváček, veľký (*Lycaena dispar*), klinovka hadia, (*Ophiogomphus cecilia*), hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), plž severný (*Cobitis taenia*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok hrebatný (*Triturus cristatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a vydra riečna (*Lutra lutra*), ktoré sa v predmetnom území nenachádzajú a teda navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na predmet ochrany uvedeného chráneného územia a jeho integritu. Ide o priemyselný areál, kde sa nenachádzajú žiadne biotopy európskeho alebo národného významu.

- s) Vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia vrátane zdravia s existujúcimi aj ostatnými plánovanými činnosťami v riešení a hodnotenom území - na ploche širšieho okolia zámeru s možným dosahom vplyvov navrhovanej činnosti v prípade, že o nich existujú verejne prístupné informácie, najmä vyhodnotiť kumulatívne vplyvy Martinskej Teplárenskej, a existenciu skládky odpadov v katastrálnom území Martin na parcelách registra „C“ č. 7279/8, 7278/3, 7278/4, 7279/1, zároveň zhodnotiť aj kumulatívne vplyvy tohto dopravného zaťaženia existujúcich činností.

V rámci hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie boli brané v úvahu aj kumulatívne a synergické vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia vrátane zdravia a to Martinskej Teplárenskej a existencie skládky odpadov v katastrálnom území Martin. V rámci rozptylovej štúdie bol zhodnotený súčasný stav znečisťovania ovzdušia (včítane vplyvu uvedených prevádzok) a príspevok navrhovanej činnosti, v rámci hlukovej štúdie bolo vykonané meranie

súčasného zaťaženia hlukom v dotknutom území (teda aj hluk z uvedených prevádzok) a v rámci dopravnej štúdie bola zhodnotená intenzita dopravy (včítane dopravy súvisiacej s uvedenými prevádzkami).

- t) Podrobne vyhodnotiť kumulatívne vplyvy na vody, geologické prostredie, ovzdušie, dopravu vzhľadom k blízkosti Martinskej Teplárenskej, skládky odpadov a vo vzťahu k existencii environmentálnych záťaží, ktoré sa nachádzajú do 1 km od lokality navrhovanej činnosti, najmä však Environmentálne záťaže MT (003) Areál závodu ZŤS, MT (003) ZŤS ropná havária a vypracovanie opatrení na zlepšovanie stavu životného prostredia v súvislosti s navrhovanou činnosťou.

MT (003) / Martin - ZŤS - areál závodu predstavuje pravdepodobnú environmentálnu záťaž (register A) a publikovanie údajov pre environmentálnu záťaž zaradenú do časti A - registra environmentálnych záťaží nie je povolené bez autorizovaného vstupu. V zmysle § 20a, odseku 2 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (zákon č. 384/2009 Z. z.) nie sú sprístupnené informácie o pravdepodobných environmentálnych záťažoch. Na základe uvedeného teda nie je možné vykonať kumulatívne hodnotenie.

MT (003) ZŤS ropná havária predstavuje sanovanú environmentálnu záťaž (register C). Environmentálna záťaž vznikla pri stáčaní ropných látok - manipulačné plochy stáčacej rampy nespevnené, bez záchytných zariadení, aj netesnosťou rozvodných potrubí do výrobných hál (prvé indície boli v roku 1968, výron ropných látok (NEL) do rieky Turiec bol v roku 1975).

Sanačné práce trvali od roku 1975 do 2000. Množstvo vyčerpaných ropných látok bolo cca 88 000 l. Sanačné práce splnili svoj účel. Pri ukončení sanácie boli obsahy NEL pod cieľový limit 1,0 mg/l. Aj monitoring z roku 2007 potvrdil tieto hodnoty. Na základe uvedeného, umiestnenia navrhovanej činnosti a jej charakteru, resp. navrhovaných stavebno-technických ukazovateľov a prevádzkových činností možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať žiadny príspevok vo vzťahu ku environmentálnej záťaži MT (003) ZŤS ropná havária.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, stanovisko č. PPL 2021/007644, zo dňa 29. 11. 2021:

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: Zámer špecifikuje umiestnenie len uvedením parciel bez bližšej špecifikácie umiestnenia vo vzťahu k okolitej zástavbe v danom území, definovanie územia je čiastočne uvedené v jeho prílohách.

Správa o hodnotení činnosti špecifikuje jej umiestnenie v zmysle požiadaviek zákona, pričom bližšia špecifikácia umiestnenia vo vzťahu k okolitej zástavbe v danom území je zrejmá z textovej ako aj grafickej časti správy o hodnotení činnosti.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: rozsah uvádzaných skupín odpadov vzhľadom k ich zloženiu vzbudzuje pochybnosti o možnosti spracovania uvádzaných skupín (klasifikácia ako NO), najmä: Odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy, odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest, odpady zo zariadení na úpravu odpadu, z čistiarní odpadových vôd mimo miesta ich vzniku a úpravní pitnej vody a priemyselnej vody...

Správa o hodnotení činnosti neuvádza skupiny odpadov, ale konkrétne druhy odpadov.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: Zámer bližšie nepodáva informácie k procesu príjmu, kontroly a evidencie odpadov; v prílohe č. 14 sa uvádza: „Dodaný odpad je vyložený na vykladaciu/e podložku/y nachádzajúcu/e sa v hale, na úrovni podlahy, do oddelených zón na príjem odpadu. ...Rozdrvené odpady budú dočasne uložené v dvoch zásobníkoch, z ktorých budú ďalej podávané prostredníctvom nakladacej linky do haly sterilizácie odpadov. V hale na príjem odpadov sa predpokladá inštalácia podtlakového systému ventilácie s biologickými filtrami s cieľom zabránenia šírenia emisií zápachu z dodaného „čerstvého“ odpadu mimo zariadenia“ — koniec citácie — RÚVZ so sídlom v Martine požaduje podrobnejšie informácie minimálne k tejto časti technológie“

Celý proces technológie spracovania odpadov a súvisiacich činností je popísaný v správe o hodnotení činnosti v rozsahu, ktorý je potrebný na posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zdravie ľudí, pričom uvedené hodnotenie je podložené spracovaním odborných štúdií a hodnotení, spracovaných odborne spôsobilými osobami. Prevádzka navrhovanej činnosti a ani s ňou spojené obslužné činnosti v žiadnom prípade nebude negatívne ovplyvňovať životné prostredie a zdravie obyvateľov žijúcich a pracujúcich v danej lokalite a v dotknutých častiach mesta. Uvedené tvrdenie sa opiera o vyhodnotenie uvedené v správe o hodnotení činnosti a výsledkov štúdií, ktoré boli pre potreby navrhovanej činnosti spracované:

- Rozptyľová štúdia vypracovaná odborne spôsobilou osobou Ing. Viliam Carach, PhD., z ktorej vyplýva, že na základe výsledkov výpočtov je možné konštatovať, že príspevok navrhovanej činnosti k existujúcej kvalite ovzdušia je na akceptovateľnej úrovni a za deklarováných prevádzkových parametroch nedôjde k výraznému zhoršeniu lokálnej kvality ovzdušia. V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav kvality ovzdušia a vyhodnotený aj vplyv vzhľadom na obytné územia.
- Hluková štúdia vypracovaná odborne spôsobilou osobou Ing. Peter Palko, PhD., z ktorej vyplýva, že na základe vykonanej predikcie akustických pomerov v záujmovom území od emisie hluku z mobilných zdrojov pozemnej cestnej dopravy a stacionárnych zdrojov, ktoré súvisia iba od navrhovanej činnosti, pre denný, večerný a nočný čas možno konštatovať, že podľa limitov prípustných hodnôt (PH) hluku z iných zdrojov pre kategóriu územia III., IV., vo vonkajšom prostredí obytných budov a priemyselných parkov nebudú pre denný, večerný a nočný čas prekročené prípustné hodnoty hluku, pričom konštatovanie platí za predpokladu dodržania prognózovaného objemu a rýchlostí dopravy a za podmienky dodržania hodnoty akustických veličín stacionárnych zdrojov hluku ($LWA \leq 85$ dB). V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav a vyhodnotenie sa vzťahuje aj na obytné územie v lokalite Bambusky.

- Kapacitné posúdenie dopravného napojenia navrhovanej činnosti vypracované odborne spôsobilou osobou Ing. Róbert Gavula, z ktorého vyplýva, že posudzované existujúce križovatky budú kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - tzn. vrátane dopravy od plánovanej investície v predmetnom území a to minimálne do roku 2042. V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav a doprava s ním súvisiaca.
- Hodnotenie zdravotných rizík a hodnotenie vplyvov na verejné zdravie vypracované odborne spôsobilou osobou Ing. Juraj Hamza, z ktorého vyplýva, že súhrnný prírastok, resp. príspevok škodlivín, stanovaných vybraných NOx v okolí navrhovanej činnosti vyjadrených cez hazard quotient HQ je minimálny. Hodnoty HQ „hazard quotient“, t.j. koeficientu škodlivosti sa bude pohybovať číselne maximálne v desatinách, teda nebude v žiadnom prípade prekračovať hodnotu 1. Podľa metodiky US EPA súhrnný index toxickej nebezpečnosti pre definované referenčné miesta pre sledované chemické faktory HI < 1. Riziko pre ľudské zdravie (inhalačnou cestou) je akceptovateľné, t.j. bez významného rizika nekarcinogénnych účinkov na zdravie obyvateľov. Najbližšia zóna trvalého výskytu obyvateľstva rodinných domov sa nachádza v dostatočnej odstupovej vzdialenosti. V tejto vzdialenosti budú dlhodobo pôsobiace príspevkové chemické faktory z objektu navrhovanej činnosti násobne rozptýlené na minimálne koncentračné úrovne a teda nepredpokladá sa významná zmena zdravotného rizika oproti existujúcemu stavu. Z hľadiska krátkodobých expozičných scenárov v obytnej zóne rodinných domov pri krajne nepriaznivých podmienkach sa nedosahujú hodnoty, prekročením, ktorých by bolo možné očakávať preukázateľné prejavy v podobe zvýšenej reaktivity dýchacích ciest a malého ovplyvnenia pľúcnych funkcií. Výsledok aditívneho rizika vzniku karcinogénneho ochorenia z inhalovaných zlúčenín benzo(a)pyrénu v ovzduší obytnej zóny je veľmi nízke. Počítané riziko pod hodnotou jedna ku miliónu už nemá praktické opodstatnenie a možno považovať príspevok rizika na ľudské zdravie za minimálny. Úroveň celoživotného zdravotného rizika z benzo(a)pyrénu vyjadrené cez ILCR pre populáciu je akceptovateľné. Hodnotené koncentrácie sú bezpečné a nepredpokladá sa žiadne významné riziko karcinogénnych účinkov. Pachové látky podľa platnej legislatívy majú byť v takej koncentrácii, aby neobťažovali obyvateľstvo. Náhodné a krátkodobé udalosti pachový výronov sú často závislé od neočakávaných a neovplyvniteľných faktorov. Z týchto dôvodov nemožno náhodnú situáciu so špecifickým pachom objektívne a kvantitatívne vyhodnotiť. Bude dodržaná odstupová vzdialenosť od obytnej zóny a zároveň eliminovaný pach zapuzdrowaním, odvádzaním plynov na čistenie a spaľovanie a zároveň správnym postupom počas nakládky produktu. Pôsobenie pachovo znečisťujúcej látky je v rámci hodnotenia subjektívny a prah citlivosti čuchu u každej osoby resp. skupín osôb rôzny, nemožno jednoznačne vylúčiť ani potvrdiť prípadný objektívny začiatok obťažovania pachovými látkami z prevádzky. Po investícií sa zdrojom hluku stane prevádzka technologického zariadenia zhodnocovania odpadov a vynútená doprava, mobilné zdroje. Podľa výsledkov hlukovej štúdie v referenčných bodoch nebude dochádzať k prekročovaniu prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku v dennej, večernej ani v nočnej referenčnej dobe pri zaradení záujmového územia v okolí prevádzky do príslušnej kategórie III. IV., vo vonkajšom prostredí obytných budov a priemyselných parkov podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., prílohy č. 1. V posudzovanom realizačnom riešení budú v záujmovom území dostatočne vzdialených objektov s trvalým výskytom obyvateľstva v pásme bez prejavov preukázaných prahových účinkov v dennom, večernom a nočnom čase. Konštatovanie platí len pre samotnú navrhovanú činnosť. Z výsledkov uvedeného posúdenia je zrejmé, že pre obyvateľov najbližšej obytnej zástavby a rodinných domov nebude zmena zdravotných rizík významná. Na základe vyhodnotenia výstupov i napriek neistotám je možné konštatovať, že samotná plánovaná posudzovaná stavba „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ nebude spojená s prekračujúcou emisnou a hlukovou záťažou vo vonkajšom životnom prostredí v kritickej obytnej zóne pri definovaných prevádzkových podmienkach. Hluková záťaž súvisiaca len so samotnou prevádzkou bude pod úrovňou prípustných hodnôt (PH) v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. Vzdialené okolité posudzované RD s trvalým výskytom obyvateľstva budú bez

preukázaných prejavov prahových účinkov hluku v dennej dobe a nočnej dobe. Dlhodobé riziko zmeny kvality ovzdušia, resp. riziko príspevku v kritickej vzdialenej obytnej zóne rodinných domov a sledovanom území vznikajúce z imisného zaťaženia je možné považovať za prijateľné a bez prekročovania dlhodobých limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia. Na základe vykonaného hodnotenia zdravotných rizík a vplyvu na verejné zdravie za predpokladu, že počas prevádzky budú po uvedení dôsledne dodržiavané schválené technologické postupy, limity dané príslušnými legislatívnymi predpismi, možno hodnotiť stavbu technológie „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ bez významného vplyvu na zdravie dotknutých obyvateľov.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá dosiahnutie, resp. prekročenie najvyšších prípustných hodnôt v životnom a obytnom prostredí škodlivými noxami.

Jednotlivé priestory navrhovanej prevádzky budú riešené tak, aby expozícia pracovníkov faktorom práce a pracovného prostredia bola na najnižšej možnej miere - minimálne na úrovni legislatívne stanovených limitov, uvedené bude preukázané v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

V posudzovaných/novovzniknutých priestoroch bude o.i. zabezpečená dostatočná a vyhovujúca nútená výmena vzduchu, vrátane zohľadnenia a zabezpečenia vyhovujúcich mikroklimatických podmienok a ďalších podmienok vyplývajúcich z platnej legislatívy na úseku ochrany verejného zdravia a verejného zdravotníctva (najmä podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov, vrátane súvisiacej legislatívy.). Uvedené bude preukázané v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Podrobný popis bude zadaný v rámci projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: na stavenisku je nevyhnutné pre pracovníkov realizácie stavby zabezpečiť prívod tečúcej studenej pitnej a teplej vody.

Dostupnosť studenej pitnej a teplej vody pre potreby výstavby navrhovanej činnosti bude zabezpečená z existujúcich rozvodov, tak ako je to uvedené v správe o hodnotení činnosti.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: zhotoviteľ dokumentu si jednotlivými vyjadreniami k technologickej vode odporuje „Technologická voda pre potreby navrhovaného zariadenia bude odoberaná z existujúcich rozvodov ...“, „Technologická voda pre potreby výstavby navrhovanej činnosti nebude potrebná“. Z uvedených tvrdení nie je možné zaujať jednoznačné stanovisko k zabezpečeniu technologickej vody, tento proces je potrebné doplniť. Upozorňujeme, technologická voda s použitím do umývadiel a do sprch musí spĺňať kritériá podľa vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z.

Uvedené informácie zo správy o hodnotení činnosti vo vzťahu k technologickej vode nie sú odporujúce si navzájom, nakoľko ide o informácie viažuce sa na rozdielne etapy a to etapu výstavby navrhovanej činnosti a etapu prevádzky navrhovanej činnosti. Dostupnosť studenej pitnej a teplej vody pre potreby výstavby navrhovanej činnosti bude zabezpečená z existujúcich rozvodov, tak ako je to uvedené v správe o hodnotení činnosti. Realizácia navrhovanej činnosti bude prebiehať podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva

Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: okrem presného technologického postupu na úpravu technologickej vody je nevyhnutné doplniť presné zloženie chemikálií, vrátane ich množstva potrebného pre úpravu vody a spôsobu ich uskladnenia a manipulácie s nimi.

Presný technologický postup úpravy vody, presné zloženie chemikálií, vrátane ich množstva potrebného pre úpravu vody a spôsobu ich uskladnenia a manipulácie s nimi bude zadefinovaný v rámci projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: Podmienky predkladané v rozptylovej štúdii nie je v súčasnosti možné akceptovať, nakoľko noxy produkované činnosťou existujúcich zdrojov sú ovplyvnené opatreniami COVID-19 a podklady k technológii navrhovaného zariadenia sú v tomto zámere nepostačujúce.

Rozptylová štúdia bola vypracovaná pre 2 modelové stavy a to súčasný stav a nový stav, pri zohľadnení všetkých identifikovaných zdrojov znečisťujúcich látok na úrovni najbližšie trvalej obytnej zástavby (hygienicky chránených objektoch). Súčasný stav je reprezentovaný stavom, kedy sa nebude realizovať navrhovaná činnosť. Nový stav je reprezentovaný stavom, kedy sa bude realizovať navrhovaná činnosť. Súčasný stav je reprezentovaný aktuálnym stavom kvality ovzdušia vo vybraných znečisťujúcich látkach, ktorý predstavuje stav nulového variantu, t.j. ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. Zdrojom podkladov pre výpočet koncentrácií pre súčasný stav sú údaje z monitorovacích sietí SHMÚ, výsledkov celoplošného matematického modelovania SHMÚ. Keďže proces prípravy a spracovania podkladov pre predmetnú rozptylovú štúdiu prebiehal v roku 2020, ako východiskové údaje boli použité štatistické hodnoty z kontinuálneho monitoringu a matematického modelovania za rok 2019. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že údaje prezentované ako súčasný stav sú z obdobia, ktoré nebolo ovplyvňované opatreniami v súvislosti s COVID-19. Uvedené sa týka všetkých znečisťujúcich látok, nielen látok označovaných ako NO_x – emisie dusíka. V časti 13.4 predmetnej rozptylovej štúdii je vyhodnotený predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na okolie vnímaný ako zápach, viď. citácia:

13.4 Pachové látky

Nakladanie s odpadmi je vo všeobecnosti sprevádzané so špecifickým zápachom, intenzita ktorého závisí od fyzikálno-chemických parametrov samotného odpadu a spôsobu ďalšej úpravy. Na základe predpokladaných druhov spracovávaných odpadov nie je možné zadefinovať intenzitu zápachu odpadu na vstupe v rámci procesov príjmu a úpravy pre procesom sterilizácie.

Po procese sterilizácie v autoklávach je výstupom sterilný odpad, ktorý so zostatkovou vlhkosťou a teplotou cca 80 °C. Počas procesu chladenia, resp. sušenia a následnej separácie sa predpokladá, že tieto faktory a súčasne faktor fyzikálno-chemickej povahy samotného spracovávaného odpadu môžu vytvárať emisie znečisťujúcich látok s obsahom organických látok, ktoré môžu byť vnímané ako zápachajúce látky. V rámci rozptylovej štúdie sú tieto látky sumárne hodnotené ako celkový organický uhlík – TOC. V tejto fáze procesu nie je možné jednoznačne určiť znečisťujúcu látku ako dominantný zdroj prípadného zápachu. Túto parametrizáciu je možné realizovať počas skúšobnej prevádzky výkonom technologického merania.

Navrhovaná technológia uvažuje s inštaláciou biofiltrov, na základe čoho sa zabezpečí zachytenie, resp. sorpcia týchto látok a týmto sa zabráni transport týchto látok mimo prevádzkovej haly. V rámci rozptylovej štúdie sú uvažované hmotnostné toky TOC, pre najnepriaznivejší prípad, t.j. bez inštalácie biofiltrov.

Problematika zápachu, resp. kvantifikovania látok, ktoré môžu byť subjektívne vnímané ako zapáchajúce látky veľmi špecifická bez jednoznačného legislatívneho rámca.

Zdrojom zápachu je tzv. čerstvý odpad na vstupe do zariadenia. V tejto fáze projektu nie je možné klasifikovať ani kvantifikovať znečisťujúce látky, ktoré môžu byť vnímané ako látky spôsobujúce zápach. Celý proces nakladania s predmetnými odpadmi prebieha v rámci uzavretých objektov, resp. haly, kde sú prípadné emisie znečisťujúcich látok odsávané z pracovného priestoru vŕchotechnikou a po ich eliminácii príslušnou filtračným zariadením odvádzané výdychmi cez strechu do vonkajšieho ovzdušia.

Eliminácia prípadného zápachu je predmetom realizácie, resp. uplatňovaním podmienok prevádzkovania za legislatívnou určených podmienok. Uvedené podmienky určuje príslušných orgán štátnej správy v ďalšom stupni povoľovacieho procesu.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: Predložená hluková štúdia nebola vypracovaná za štandardných podmienok, je potrebné ju prepracovať podľa štandardných a schválených metodík a za bežného stavu v doprave, nie počas obmedzení v dôsledku COVID-19.

Z vyjadrenia príslušného orgánu verejného zdravotníctva nie je zrejmé, ktoré zo štandardných podmienok v čase merania neboli naplnené. V súčasnosti nie sú schválené nové metodiky merania počas obmedzení v dôsledku COVID-19. V prípade dopravy v dotknutom areáli v čase merania bola najväčším využívatelom prepravných služieb spoločnosť ThyssenKrupp Materials Slovakia, s.r.o., ktorá v tom období mala štandardnú prevádzku (pozn. od nového roku 2021 sa uvedená spoločnosť z dotknutého areálu odsťahovala). Pred samotnou realizáciou hlukovej štúdie došlo k miestnej obhliadke skutkového stavu. Pri vypracovaní hlukovej štúdie sa vychádzalo z platnej legislatívy a IS (ako napr. zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, STN ISO 1996-1 Akustika. Opis, meranie a posudzovanie hluku vo vonkajšom prostredí. Časť 1: Základné veličiny a postupy posudzovania, STN ISO 1996-2 Akustika. Opis, meranie a posudzovanie hluku vo vonkajšom prostredí. Časť 2: Určovanie hladín akustického tlaku a OOFŽP-7674/2010. Meranie skutkového (súčasného) stavu bolo vykonané v septembri 2020, čiže v období keď nebola obmedzená mobilita obyvateľstva v súvislosti s opatreniami prijímanými v súvislosti s COVID-19. Hluková štúdia bola spracovaná odborne spôsobilou osobou za štandardných podmienok, podľa štandardných a schválených metodík a za skutkového stavu v doprave, v období keď neboli zavedené obmedzenia v dôsledku COVID-19.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: Chýba posúdenie pachovo obťažujúcich látok pri príjme a uskladnení dovezeného odpadu, vrátane možného biologického znečistenia komunálneho odpadu; z predloženého materiálu tieto skutočnosti nie sú zrejmé.

Predložená rozptylová štúdia bola vypracovaná pre 2 modelové stavy a to súčasný stav a nový stav, pri zohľadnení všetkých identifikovaných zdrojov znečisťujúcich látok na úrovni najbližšie trvalej obytnej zástavby (hygienicky chránených objektoch). Súčasný stav je reprezentovaný stavom, kedy sa nebude realizovať navrhovaná činnosť. Nový stav je reprezentovaný stavom, kedy sa bude realizovať navrhovaná činnosť. Súčasný stav je reprezentovaný aktuálnym stavom kvality ovzdušia vo vybraných znečisťujúcich látok, ktorý predstavuje stav nulového variantu, t.j. ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. Zdrojom podkladov pre výpočet koncentrácií pre súčasný stav sú údaje z monitorovacích sietí SHMÚ, výsledkov celoplošného matematického modelovania SHMÚ. V časti 13.4 predmetnej rozptylovej štúdie je vyhodnotený predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na okolie vnímaný ako zápach, vid'. citácia:

13.4 Pachové látky

Nakladanie s odpadmi je vo všeobecnosti sprevádzané so špecifickým zápachom, intenzita ktorého závisí od fyzikálno-chemických parametrov samotného odpadu a spôsobu ďalšej úpravy. Na základe predpokladaných druhov spracovávaných odpadov nie je možné zadať intenzitu zápachu odpadu na vstupe v rámci procesov príjmu a úpravy pre procesom sterilizácie.

Po procese sterilizácie v autoklávach je výstupom sterilný odpad, ktorý so zostatkovou vlhkosťou a teplotou cca 80 °C. Počas procesu chladenia, resp. sušenia a následnej separácie sa predpokladá, že tieto faktory a súčasne faktor fyzikálno-chemickej povahy samotného spracovávaného odpadu môžu vytvárať emisie znečisťujúcich látok s obsahom organických látok, ktoré môžu byť vnímané ako zápachujúce látky. V rámci rozptylovej štúdie sú tieto látky sumárne hodnotené ako celkový organický uhlík – TOC. V tejto fáze procesu nie je možné jednoznačne určiť znečisťujúcu látku ako dominantný zdroj prípadného zápachu. Túto parametrizáciu je možné realizovať počas skúšobnej prevádzky výkonom technologického merania.

Navrhovaná technológia uvažuje s inštaláciou biofiltrov, na základe čoho sa zabezpečí zachytenie, resp. sorpcia týchto látok a týmto sa zabráni transport týchto látok mimo prevádzkovej haly. V rámci rozptylovej štúdie sú uvažované hmotnostné toky TOC, pre najnepriaznivejší prípad, t.j. bez inštalácie biofiltrov.

Problematika zápachu, resp. kvantifikovania látok, ktoré môžu byť subjektívne vnímané ako zápachujúce látky veľmi špecifická bez jednoznačného legislatívneho rámca.

Zdrojom zápachu je tzv. čerstvý odpad na vstupe do zariadenia. V tejto fáze projektu nie je možné klasifikovať ani kvantifikovať znečisťujúce látky, ktoré môžu byť vnímané ako látky spôsobujúce zápach. Celý proces nakladania s predmetnými odpadmi prebieha v rámci uzavretých objektov, resp. haly, kde sú prípadné emisie znečisťujúcich látok odsávané z pracovného priestoru vŕchotechnikou a po ich eliminácii príslušnou filtračným zariadením odvádzané výdychmi cez strechu do vonkajšieho ovzdušia.

Eliminácia prípadného zápachu je predmetom realizácie, resp. uplatňovaním podmienok prevádzkovania za legislatívnou určených podmienok. Uvedené podmienky určuje príslušných orgán štátnej správy v ďalšom stupni povoľovacieho procesu.

Pozn. RÚVZ so sídlom v Martine: Na základe preskúmania doručených podkladov orgán verejného zdravotníctva má za to, že je nevyhnutné vykonať hodnotenie dopadov na zdravie so zohľadnením prediktívnych hodnôt všetkých relevantných nox životného a pracovného prostredia navrhovanou činnosťou v danej lokalite podľa vyhlášky MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie.

Hodnotenie zdravotných rizík a hodnotenie vplyvov na verejné zdravie bolo vypracované odborne spôsobilou osobou Ing. Juraj Hamza podľa vyhlášky MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie. Z uvedeného hodnotenia vyplýva, že súhrnný prírastok, resp. príspevok škodlivín, stanovaných vybraných nox v okolí navrhovanej činnosti vyjadrených cez hazard quocient HQ je minimálny. Hodnoty HQ „hazard quocient“, t.j. koeficientu škodlivosti sa bude pohybovať číselne maximálne v desatinách, teda nebude v žiadnom prípade prekračovať hodnotu 1. Podľa metodiky US EPA súhrnný index toxické nebezpečnosti pre definované referenčné miesta pre sledované chemické faktory HI < 1. Riziko pre ľudské zdravie (inhalačnou cestou) je akceptovateľné, t.j. bez významného rizika nekarinogénnych účinkov na zdravie obyvateľov. Najbližšia zóna trvalého výskytu obyvateľstva rodinných domov sa nachádza v dostatočnej odstupovej vzdialenosti. V tejto vzdialenosti budú dlhodobé pôsobiace príspevkové chemické faktory z objektu navrhovanej činnosti násobne rozptýlené na minimálne koncentračné úrovne a teda nepredpokladá sa významná zmena zdravotného rizika oproti existujúcemu stavu. Z hľadiska krátkodobých expozičných scenárov v obytnej zóne rodinných domov pri krajne nepriaznivých podmienkach sa nedosahujú hodnoty, prekročením, ktorých by bolo možné očakávať preukázateľné prejavy v podobe zvýšenej reaktivity dýchacích ciest a malého ovplyvnenia pľúcnych funkcií. Výsledok aditívneho rizika vzniku karcinogénneho ochorenia z inhalovaných zlúčenín benzo(a)pyrénu v ovzduší obytnej zóny je veľmi nízke. Počítané riziko pod hodnotou jedna ku miliónu už nemá praktické opodstatnenie a možno považovať príspevok rizika na ľudské zdravie za minimálny. Úroveň celoživotného zdravotného rizika z benzo(a)pyrénu vyjadrené cez ILCR pre populáciu je akceptovateľné. Hodnotené koncentrácie sú bezpečné a nepredpokladá sa žiadne významné riziko karcinogénnych účinkov. Pachové látky podľa platnej legislatívy majú byť v takej koncentrácii, aby neobťažovali obyvateľstvo. Náhodné a krátkodobé udalosti pachový výronov sú často závislé od neočakávaných a neovplyvniteľných faktorov. Z týchto dôvodov nemožno náhodnú situáciu so špecifickým pachom objektívne a kvantitatívne vyhodnotiť. Bude dodržaná odstupová vzdialenosť od obytnej zóny a zároveň eliminovaný pach zapudzovaním, odvádzaním plynov na čistenie a spaľovanie a zároveň správnym postupom počas nakládky produktu. Pôsobenie pachovo znečisťujúcej látky je v rámci hodnotenia subjektívny a prah citlivosti čuchu u každej osoby resp. skupín osôb rôzny, nemožno jednoznačne vylúčiť ani potvrdiť prípadný objektívny začiatok obťažovania pachovými látkami z prevádzky. Po investícií sa zdrojom hluku stane prevádzka technologického zariadenia zhodnocovania odpadov a vynútená doprava, mobilné zdroje. Podľa výsledkov hlukovej štúdie v referenčných bodoch nebude dochádzať k prekročovaniu prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku v dennej, večernej ani v nočnej referenčnej dobe pri zaradení záujmového územia v okolí prevádzky do príslušnej kategórie III. IV., vo vonkajšom prostredí obytných budov a priemyselných parkov podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., prílohy č. 1. V posudzovanom realizačnom riešení budú v záujmovom území dostatočne vzdialených objektov s trvalým výskytom obyvateľstva v pásme bez prejavov preukázaných prahových účinkov v dennom, večernom a nočnom čase. Konštatovanie platí len pre samotnú navrhovanú činnosť. Z výsledkov uvedeného posúdenia je zrejmé, že pre obyvateľov najbližšej obytnej zástavby a rodinných domov nebude zmena zdravotných rizík významná. Na základe vyhodnotenia výstupov i napriek neistotám je možné konštatovať, že samotná plánovaná posudzovaná stavba „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ nebude spojená s prekračujúcou emisnou a hlukovou záťažou vo vonkajšom životnom prostredí v kritickej obytnej zóne pri definovaných prevádzkových podmienkach. Hluková záťaž súvisiaca len so samotnou prevádzkou bude pod úrovňou prípustných hodnôt (PH) v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. Vzdialené okolité posudzované RD s trvalým výskytom obyvateľstva budú bez preukázaných prejavov prahových účinkov hluku v dennej dobe a nočnej dobe. Dlhodobé riziko zmeny kvality ovzdušia, resp. riziko príspevku v kritickej vzdialenej obytnej zóne rodinných domov a sledovanom území vznikajúce z imisného zaťaženia je možné považovať za prijateľné a bez prekročovania dlhodobých limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia. Na základe vykonaného hodnotenia zdravotných rizík a vplyvu na verejné zdravie za predpokladu, že počas prevádzky budú po uvedení dôsledne dodržiavané schválené technologické postupy, limity dané príslušnými legislatívnymi predpismi, možno hodnotiť stavbu

technológie „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ bez významného vplyvu na zdravie dotknutých obyvateľov.

Po zohľadnení všetkých identifikovaných zdrojov znečisťujúcich látok uvoľňujúcich sa z technologického celku boli definované chemické noxy na určenie miery nebezpečnosti s charakterizáciou rizika. Východiskovým podkladom bola rozptylová štúdia s definovaným nulovým existujúcim stavom ako aj nastávajúcim po realizácii zámeru. Súčasný stav bol číselne hodnotený vo vybraných znečisťujúcich látkach z údajov monitorovacích sietí SHMÚ. Stav po realizácii bol hodnotený ako príspevok koncentrácie dlhodobého pôsobenia na obyvateľstvo v obytnej zóne. V opatrnom konzervatívnom prístupe bol prediktívne posudzovaný príspevok v bezprostrednom blízkom okolí plánovaného objektu ako aj vo vzdialenej obytnej zóne. Boli zohľadnené všetky zistené chemické faktory pre hodnotenie zdravotných rizík t.j., tie, ktoré majú potenciál a sú významné vzhľadom ku koncentráciám alebo známym vlastnostiam ovplyvňovať zdravotný stav obyvateľstva.

Zariadenie počas technologického procesu nevytvára významné emisie zápachu. Zdrojom zápachu môže byť zvoz čerstvého odpadu na vstupe. Náhodné a krátkodobé udalosti pachových výronov sú často závislé od neočakávaných a neovplyvniteľných faktorov. Z týchto dôvodov nemožno náhodnú situáciu s pachom objektívne a kvantitatívne vyhodnotiť.

Pre posúdenie fyzikálnych faktorov hlukových pomerov bola východiskovým podkladom hluková štúdia odborného posudzovateľa s konštatovaním neprekročenia posudzovanej veličiny L_{aeg} v referenčnom intervale deň, večer, noc po realizácii zámeru. Hodnotenie zdravotných rizík bolo ďalej hodnotené z hľadiska preukázaných nepriaznivých účinkov na zdravie vrátane účinkov na psychické zdravie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, stanovisko č. 64190/2021, zo dňa 23. 11. 2021:

Z hľadiska vecnej pôsobnosti sekcie vôd k predkladanému materiálu si pripomienky neuplatňujeme, pokiaľ budú dodržané všetky opatrenia zabezpečujúce ochranu vôd uvedené v kapitole IV, bod 10 predmetného zámeru.

Bez požiadaviek na spracovanie správy o hodnotení činnosti.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, stanovisko č. 10436/77/2021-43338/2021, zo dňa 18. 11. 2021:

S realizáciou daného zámeru navrhovanej činnosti súhlasí za splnenia nasledujúcich podmienok:

1. Činnosť podlieha integrovanému povoľovaniu podľa § 2 písm. d) bod 1 zákona o IPKZ.
2. Navrhovateľ, resp. stavebník po úspešnom skončení posudzovania vplyvov na ŽP a územnom konaní predloží inšpekcii žiadosť o vydanie integrovaného povolenia pre prevádzku, ktorého súčasťou bude stavebné povolenie na stavbu.
3. Stavebník predloží projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia v štádiu jej spracovania, ešte pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia, na vyjadrenie inšpekcie.
4. Do projektovej dokumentácie zahrnúť triedenie farebného skla (opcia I.) a doplnenie triedenia plastov — LDPE, HDPE (opcia II.). Inšpekcia má za to, že aj napriek vyšším počiatočným nákladom na zabezpečenie technologického zariadenia, spracovanie odpadov by malo byť v tomto zariadení komplexné, aby nevznikala potreba ďalších spracovateľských kapacít na dotriedňovanie odpadov a takto vytriedené odpady nájdu lepšie uplatnenie pri nasledujúcom spracovaní.
5. V projektovej dokumentácii upresniť najmä:
 - konštrukciu, umiestnenie a kapacity jednotlivých zhromažďísk odpadov (prijatých a vznikajúcich odpadov),
 - konštrukciu, umiestnenie miest a plôch, kde sa bude manipulovať so znečisťujúcimi látkami

- používanými pri prevádzkovaní technologického zariadenia (oleje, nafta, mazadlá atď.),
- spôsob zachytávania a odvádzania odpadných vôd z dehydratácie a z regenerácie ionexov z úpravy vôd,
 - spôsob zachytávania a odvádzania povrchových dažďových vôd z budovy a príslušných plôch zariadenia,
 - systém odsávania vzdušiny a jej filtrácie,
 - systém nepretržitého monitorovania a kontroly prevádzky,
 - umiestnenie kompresorovej stanice,
 - umiestnenie a konštrukciu protipožiarnej nádrže,
 - umiestnenie a napojenie odlučovačov olejov z odpadových vôd.
6. V procese spracovania dokumentácie pre vydanie stavebného povolenia riešiť odlučovacie zariadenia na ochranu ovzdušia tak, aby boli splnené emisné limity v zmysle vyhl. 410/2012 Z. z.
7. V procese spracovania dokumentácie pre vydanie stavebného povolenia riešiť štúdiu dopravného zaťaženia územia od križovatky k samotnému zariadeniu, nakoľko sa na tomto území nachádzajú aj iné podnikateľské subjekty využívajúce nákladnú alebo inú dopravu (napr. skládka odpadov), ktorá vylúči vznik kolíznych situácií alebo prípadnú dopravnú nepriechodnosť tohto územia.
8. K žiadosti o stavebnom konaní predložiť súhlas vlastníka pozemkov s realizáciou predmetného zámeru.
9. K uvedeniu predmetnej činnosti do prevádzky vypracovať východiskovú správu podľa § 8 zákona o IPKZ a preložiť inšpekciu na schválenie.
10. K uvedeniu predmetnej činnosti do prevádzky vypracovať havarijný plán v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd a preložiť ho inšpekciu, odboru ochrany vôd na schválenie.
11. Miesta a spôsob zhromažďovania odpadov (vstupné odpady, výstupné odpady a odpady vznikajúce pri prevádzkovaní) musia spĺňať požiadavky § 8 Vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.
12. Všetky miesta, na ktorých sa budú skladovať znečisťujúce látky, a na ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami, musia byť vyhotovené tak, aby spĺňali požiadavky § 39 vodného zákona a Vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
13. V žiadosti o vydanie integrovaného povolenia podrobne uviesť zoznam všetkých látok a materiálov, ktoré sa budú v procese výroby používať a spôsob manipulácie s nimi.
14. Ku žiadosti o vydanie integrovaného povolenia predložiť technickú dokumentáciu jednotlivých strojoch a zariadení celej technologickej linky a s ňou súvisiacich zariadení poskytnutých od výrobcu zariadení.
15. Ku žiadosti o vydanie integrovaného povolenia predložiť zoznam odberateľov jednotlivých prúdov vznikajúcich odpadov, spôsob ich spracovania a odoberané množstvá odpadov.
16. K žiadosti o vydanie integrovaného povolenia predložiť Technologický reglement zariadenia a Prevádzkový poriadok zariadenia, v ktorých bude podrobne uvedené, akým spôsobom prevádzkovateľ zabezpečí, aby nedochádzalo k zmiešavaniu jednotlivých prijatých prúdov odpadov počas technologického procesu, najmä v časti mechanického triedenia pri nepretržitej prevádzke, spôsob vstupnej, medzioperačnej a výstupnej kontroly a ďalšie podrobnosti o spôsobe nakladania s každým prúdom odpadov v prevádzke.

Požiadavky do konania o povolení stavby podľa osobitných predpisov a nie na spracovanie správy o hodnotení činnosti.

Združenie domových samospráv stanovisko zo dňa 09. 11. 2021:

Žiada, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnávalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy.

Rozhodnutie z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie napĺňa požadované.

Žiada, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa § 29 ods. 13 zákona EIA obsahovali aj:

- I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa § 2 písm. zh až zj zákona OPK č. 543/2002 Z. z.
- II. opatrenia ochrany vôd podľa § 5 až § 11 Vodného zákona
- III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Požiadavka na rozhodovanie z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a nie na špecifické požiadavky do správy o hodnotení činnosti.

Opatrenia z katalógu štandardných zmierňujúcich opatrení:

1. Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

Dopravné napojenie a organizácia dopravy je podrobne rozpracovaná v textovej a grafickej časti správy o hodnotení činnosti, ako aj v rámci kapacitného posúdenia dopravného napojenia navrhovanej činnosti. Spomínané TP z roku 2008 sú v súčasnosti už inak označované (TP 029 Zariadenia, infraštruktúra a systémy technologického vybavenia pozemných komunikácií, TP 030 Inteligentné dopravné systémy a dopravné technologické zariadenia) a týkajú sa technológií v rámci dopravnej infraštruktúry. V pripomienke špecifikované technické podmienky sa týkajú:

- TP 09/2008 Zariadenia, infraštruktúra a systémy technologického vybavenia PK - Tieto technické podmienky (TP) špecifikujú minimálne konštrukčné a funkčné požiadavky na technologické zariadenia pozemných komunikácií, na dozorné a riadiace systémy, ku ktorým sa tieto zariadenia pripájajú a na infraštruktúru týchto systémov. TP tiež určujú požiadavky na dokumentáciu, spôsob preberania a skúšania, ako aj základné zásady projektovania systémov.
- TP 10/2008 Inteligentné dopravné systémy a dopravné technologické zariadenia - Tieto technické podmienky (TP) špecifikujú minimálne konštrukčné a funkčné požiadavky na inteligentné dopravné systémy (1.1.2) a ich zariadenia (1.1.3). TP tiež určujú zásady projektovania týchto systémov.

Požiadavky týchto technických podmienok TP 09/2008 a TP 10/2008 sa týkajú výlučne systémov a zariadení používaných na nasledujúcich pozemných komunikáciách:

1. diaľnice a rýchlostné cesty
2. cesty I. triedy
3. miestne rýchlostné komunikácie

Pričom zariadením sa rozumejú elektronicky riadené výpočtové systémy vybavené snímačmi a/alebo akčnými členmi a telemetrickým rozhraním pre diaľkový dozor a ovládanie. Systémami sa rozumejú informačné systémy určené na zber údajov z technologických zariadení, spracovanie, archiváciu a vizualizáciu údajov, ako aj na riadenie prevádzky technologických zariadení.

Technické podmienky sú určené pre potreby projektovania, obstarávania a prevádzkovania technologického vybavenia pozemných komunikácií. TP sú určené pre:

1. projektantov technologických systémov,
2. obstarávateľov technologických systémov,
3. dodávateľov technologických systémov a ich poddodávateľov.

- TP 10/2010 Dopravno-kapacitné posudzovanie vplyvov veľkých investičných projektov už neplatí (bolo revidované na TP 16/2015 (účinné od 31. 12. 2015) a slúži na výpočet kapacity pozemných komunikácií pri projektových prácach všetkých stupňov PD na navrhovanie pozemných komunikácií, pri posudzovaní a schvaľovaní v dopravno-inžinierskej činnosti, v stavebnom a územnom konaní). V súčasnosti je platné TP s označením TP 102 Výpočet kapacít pozemných komunikácií. Pre potreby navrhovanej činnosti bolo vypracované kapacitné posúdenie dopravného napojenia navrhovanej činnosti a to odborne spôsobilou osobou Ing. Róbert Gavula, z ktorého vyplýva, že posudzované existujúce križovatky budú kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - tzn. vrátane dopravy od plánovanej investície v predmetnom území a to minimálne do roku 2042. V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav a doprava s ním súvisiaca. Uvedené posúdenie bolo spracované podľa vyššie uvedeného TP a príslušnými STN. Z uvedeného posúdenia vyplýva, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

Požiadavky príslušných noriem budú v prípade projektovania prvkov dopravnej infraštruktúry rešpektované.

2. Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s požiadavkami STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií. V rámci navrhovanej činnosti nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, nebude dochádzať k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

3. Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.

Výstavba autobusovej zástavky nie je v kompetencii navrhovateľa. V budúcnosti, v prípade potreby je možné otvoriť rokovania s príslušným dopravným podnikom. V súčasnosti sa žiadna zastávka v rámci navrhovanej činnosti nenavrhuje.

4. Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa § 3 ods. 3 až ods. 5 zákona OPK č. 543/2002 Z. z.

V uvedených ustanoveniach § 3 ods. 3 až ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nie je uvedené, že je potrebné spracovať uvedený dokument, pričom uvedené ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov uvádzajú základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny. Posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na územný systém ekologickej stability je uvedené v správe o hodnotení činnosti. V rámci správy o hodnotení činnosti sú navrhnuté opatrenia, ktoré prispievajú k vytváraniu a udržiavaniu územného systému ekologickej stability a opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu poškodzovania a ničenia ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov.

5. Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č. 543/2002 Z. z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.

Správa o hodnotení činnosti je po formálnej aj obsahovej stránke dostatočná, pomerne presne popisuje navrhovanú činnosť na to, aby bolo možné objektívne zhodnotiť predpokladané vplyvy na životné prostredie kladené legislatívou v oblasti ochrany prírody a krajiny, zdravia obyvateľstva, ako aj pre vyhodnotenie súladu navrhovanej prevádzky (činnosti) s ochranou zelene v súlade s príslušnými normami ochrany prírody, práce s pôdou, rastliny a ich výsadby a trávnikov a ich zakladaní. Navrhovaná činnosť nijako neohrozuje a nenarušuje územný systém ekologickej stability (ÚSES). V rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude vypracovaný samostatný stavebný objekt sadové a terénne úpravy, v rámci ktorého bude konkretizovaná uvažovaná sadová kompozícia – výsadba drevín a krov na zlepšenie estetickej a ekologickej stability územia. Navrhovaná činnosť bude počas svojej výstavby a prevádzky rešpektovať požiadavky STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, STN 83 7015 Technológia vegetačných úprav v krajine. Práca s pôdou, STN 83 7016 Technológia vegetačných úprav v krajine. Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Technológia vegetačných úprav v krajine. Trávniky a ich zakladanie, pričom budú dodržiavané požiadavky zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a existujúce dreviny budú ochránené pred účinkami výstavby.

6. Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: <https://showyourstripes.info/>)

Z odborného výskumu think-thanku OBC TransEuropa vyplynulo, že na Slovensku bola priemerná ročná teplota v období od 2009 do 2018 o 2,51 stupňa Celzia vyššia ako v roku 1960. Z grafického znázornenia je vidno, že práve Slovensko je regiónom, ktoré sa v rámci Európy otepľuje najviac a teda je aj najviac postihnuté dôsledkami klimatickej krízy.

Think-thank OBC TransEuropa vyvracia argument, že otepľovanie sa týka predovšetkým miest, nakoľko otepľovanie je rovnako rýchle v mestách ako na vidieku. Slovensko je typické svojimi lesmi; avšak ani ich existencia nedokáže kompenzovať klimatické zmeny. Zdá sa, že vplyv je presne opačný, že klimatické zmeny ohrozujú lesy oveľa viac ako sme si doteraz pripúšťali a celospoločenské snahy o ochrany lesov majú ďalekosiahlejšie súvislosti ako sa doteraz predpokladalo a pripúšťalo.

Z uvedeného zároveň vyplýva, že aplikácia mitigačných a adaptačných opatrení je záležitosťou týkajúca sa skutočne všetkých a je potrebné, aby každý jeden zámer obsahoval výrazné adaptačné a mitigačné opatrenia. Je potrebné tak urobiť aj vo vzťahu záväzkov Slovenska zabezpečiť uhlíkovú

neutralitu do roku 2050, čo je aktivita, s ktorou treba začať ihneď.

Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore so strategickým dokumentom „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ a jeho aktualizáciou, pričom vplyvy na miestnu klímu a klimatické zmeny a ich vplyv na navrhovanú činnosť, resp. vplyvy na vodné útvary boli predmetom hodnotenia v rámci správy o hodnotení činnosti (kap. C.III.).

7. Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (<http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/>). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzená vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.

V rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti, ako aj v rámci jej povoľovania podľa osobitných predpisov sa bude dôsledne rešpektovať a postupovať podľa smernice č. 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v znení neskorších dodatkov a zmien a postupovať podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, pričom vplyv na dotknuté vodné útvary je súčasťou správy o hodnotení činnosti. V prípade požiadaviek príslušných orgánov štátnej vodnej správy bude navrhovaná činnosť posúdená v zmysle požiadaviek § 16a zákona 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nebude zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov a nenaruší sa prirodzená vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v dotknutom území.

8. Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>).

Podľa § 16a ods. 1 vodného zákona ten, kto má záujem realizovať činnosť, ktorou môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b), je povinný pred jej povolením požiadať orgán štátnej vodnej správy o vydanie záväzného stanoviska. V záväznom stanovisku orgán štátnej vodnej správy určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka. Podľa § 16a ods. 2 vodného zákona k žiadosti o vydanie záväzného stanoviska žiadateľ priloží projektovú dokumentáciu

činnosti. Z uvedeného vyplýva, že podkladom na vykonanie konania podľa § 16a vodného zákona je spracovaná projektová dokumentácia pre povolenie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Predloženú požiadavku považujeme vo vzťahu k navrhovanej činnosti za bezpredmetnú.

9. Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavené nadmernému zaťaženiu. Žiadame výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.

Najbližšia existujúca obytná, eventuálne iná zástavba s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti je znázornená v správe o hodnotení činnosti, pričom navrhovaná činnosť je posúdená v rámci kapitoly C.III. a to vo väzbe na hlukové a rozptylové pomery a vplyvy, z hľadiska zásahov do zelene a z pohľadu svetlotechnických pomerov, pričom bolo preukázané, že oblasti s dlhodobým pobytom osôb nebudú vystavené nadmernému zaťaženiu z pohľadu znečisťovania ovzdušia a vplyvom hluku a to počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť bude výškovo aj funkčne zosúladená s okolitou najbližšou zástavbou.

10. Osobitne žiadame vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM₁₀, PM_{2,5}. Vplyv PM₁₀ častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM_{2,5} je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti bola aj vypracovaná rozptylová štúdia odbornou spôsobilou osobou Ing. Viliam Carach, PhD., z ktorej vyplýva, že na základe výsledkov výpočtov je možné konštatovať, že príspevok navrhovanej činnosti k existujúcej kvalite ovzdušia je na akceptovateľnej úrovni a za deklarováných prevádzkových parametroch nedôjde k výraznému zhoršeniu lokálnej kvality ovzdušia. Pre obmedzovanie a predchádzanie emisiám znečisťujúcich látok do ovzdušia sú v prevádzke uplatňované nasledujúce techniky, ktoré sú v súlade s technikami obmedzovania emisií do ovzdušia pri spracovaní odpadu uvádzanými v BAT 3, 8, 14 a 25 Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1147 z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadu.

11. Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.

V rámci projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti podľa osobitných predpisov bude preukázané, že realizácia navrhovaných stavebných objektov nebude podhodnotená a teda že navrhované stavebné objekty nebudú nebezpečné, resp. taktiež že nebudú nadmerne nad dimenzované a teda nebudú príliš zaťažovať dotknuté územie a zložky životného prostredia. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

12. Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č. 24/2006 Z. z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.

V rámci správy o hodnotení činnosti je posúdený nulový variant, tzn. keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala a realizačný variant a to na základe určeného rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť, ktorý vydalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie pod č. 2721/2022-11.1.1/dh 2514/2022 12515/2022-int. 12516/2021-N, zo dňa 01. 03. 2022..

13. Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.

Navrhovaná činnosť bola v správe o hodnotení činnosti vyhodnotená vo vzťahu s horninovým a hydrologickým prostredím a boli zhodnotené vplyvy na ne. V rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov sa vypracuje inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum.

14. Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z. z.

V rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov budú detailnejšie popísané všetky vodné stavby navrhované v rámci navrhovanej činnosti, pričom bude preukázané, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

15. Požadujeme skontrolovať hydraulický výpočet prietokových množstiev vodných stavieb majúci charakter dynamického výpočtu konštrukcie vodných stavieb, ktorý má vplyv napr. na určenie správneho profilu vodných stavieb (nielen veľkosť, ale aj tvar napríklad potrubí), pričom vypočítava priebeh prietoku vôd vo vodných stavbách počas relevantného času. Z environmentálneho hľadiska má tento výpočet vplyv na nasledovné:

- preukázanie, že stavba je správnym spôsobom pripojená a zásobovaná vodou,
- preukázanie, že stavba je napojená na funkčnú a ekologickú kanalizáciu splaškových vôd,
- zabezpečenie plynulého odtoku dažďových vôd v čase a prevencia náporových či povodňových vln s prípadným použitím vhodného technického riešenia tzv. odtokových brzd,
- zabezpečenie primeranej hydraulickej sily v ORL a tak overenie jej účinnosti v celom priebehu času,
- prípadné prehodnotenie veľkosti vodných stavieb (napr. veľkosť potrubia a retenčnej nádrže), kde sa dá dosiahnuť ich objemové zníženie a tak aj menší nápor na záber pôdy či menšie nároky na vstupoch do výroby týchto vodných stavieb.

Uvedené požiadavky sa týkajú povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, pričom vodné stavby budú projektované a zrealizované v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem. Tieto výpočty vychádzajú z požiadavky § 45 ods. 2 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov na úrovni

DSP.

16. Požadujeme výpočet energetickej efektivity v zmysle vyhlášok č. 35/2020 Z. z., č. 324/2016 Z. z. a 364/2012 Z. z., ktorým sa vykonávajú zákony o energetickej hospodárnosti a certifikácii budov č. 318/2019 Z. z., 300/2012 Z. z. a č. 555/2005 Z. z. Súčasťou DSP majú byť nasledovné výpočty ako súčasť projektového energetického hodnotenia podľa § 45 ods. 2 písm. c Stavebného zákona:

- tepelnotechnický návrh a posúdenie stavebných konštrukcií budovy (základné údaje, posúdenie tepelnotechnických vlastností a hodnotenie podľa EN STN),
- energetické posúdenie technického systému budovy a stanovenie potreby tepla a energie pre jednotlivé odberné miesta a energetické nosiče,
- posúdenie globálneho ukazovateľa výpočtom potreby dodanej energie, primárnej energie a emisií CO₂,
- minimálnych tepelnoizolačných vlastností výpočtom (max. hodnota U),
- určenie minimálnej teploty vnútorného povrchu,
- vypočítanie priemernej výmeny vzduchu,

Tieto výpočty majú byť súčasťou DSP ako projektové energetické hodnotenie podľa §45 ods.2 písm. c Stavebného zákona.

Uvedené požiadavky sa týkajú povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, pričom energetická efektivita stavieb bude projektovaná a zrealizovaná v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem. Tieto výpočty vychádzajú z požiadavky § 45 ods. 2 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov na úrovni DSP.

17. Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

Navrhovaná činnosť plne rešpektuje požiadavky platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a záväzné regulatívy.

18. Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z. z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (<https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Navrhovateľ v rámci navrhovanej činnosti rešpektuje a spĺňa požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj požiadavky podľa Programu odpadového hospodárstva SR. Ide o platnú legislatívu, ktorou je navrhovateľ viazaný aj v ďalšom povoľovacom procese. Povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej legislatívy sú podrobne rozpracované v rámci správy o hodnotení činnosti.

19. Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z. z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

20. Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu; priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa § 11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy, pričom dôjde k revitalizácii a obnove nevyužívaného priemyselného areálu, požiadavka je teda akceptovaná.

Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

1. Navrhnuť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM₁₀, PM_{2,5} ako aj koncentráciu benzénu, NO₂ a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti bola aj vypracovaná rozptylová štúdia odborne spôsobilou osobou Ing. Viliam Carach, PhD., z ktorej vyplýva, že na základe výsledkov výpočtov je možné konštatovať, že príspevok navrhovanej činnosti k existujúcej kvalite ovzdušia je na akceptovateľnej úrovni a za deklarovaných prevádzkových parametroch nedôjde k výraznému zhoršeniu lokálnej kvality ovzdušia. Pre obmedzovanie a predchádzanie emisiám znečisťujúcich látok do ovzdušia sú v prevádzke uplatňované nasledujúce techniky, ktoré sú v súlade s technikami obmedzovania emisií do ovzdušia pri spracovaní odpadu uvádzanými v BAT 3, 8, 14 a 25 Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1147 z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadu.

2. Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesy recyklátov živočíchových materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.

Táto pripomienka sa javí ako priamo nepredpísateľná vzhľadom na povahu a charakter navrhovanej činnosti. V záujme zabezpečenia požadovaných kvalitatívnych parametrov stavieb ako aj v záujme naplnenia požiadaviek kladených na úseku odpadového hospodárstva musia používané materiály a zariadenia spĺňať vysoké štandardy zabezpečujúce ochranu životného prostredia. Používanie

materiálov zo zhodnocovaných odpadov je pre danú investíciu možné, avšak len v prípadoch, ktoré to budú umožňovať a to z dôvodu, že na niektoré objekty a zariadenia v rámci navrhovanej akcie budú kladené bezpečnostné, stavebné, technické a technologické podmienky a nároky, ktoré sa s využitím materiálov zo zhodnocovaných odpadov nedajú použiť.

3. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým stáť ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Umiestnenie navrhovanej činnosti je navrhované v existujúcom priemyselnom areáli, pričom sa majú využívať existujúce stavebné objekty. Vybudovanie podzemných garáží je z ekonomického hľadiska nevhodné, resp. výsledkom by bola neúmerná záťaž. Použitie drenážnej dlažby pre ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy v danom prípade považujeme za nevhodné riešenie.

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

V rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude vypracovaný samostatný stavebný objekt sadové a terénne úpravy, v rámci ktorého bude konkretizovaná uvažovaná sadová kompozícia – výsadba drevín a krov na zlepšenie estetickej a ekologickej stability územia. Uvedená požiadavka bude akceptovaná.

4. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle § 3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z. z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

Projektant projektovú dokumentáciu pre následné konania spracuje v zmysle platných legislatívnych predpisov na území SR a v čo najväčšej možnej miere v súlade s metodikou Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE. Uvedený dokument je iba príručka a bola vyvinutá ako súčasť Pilotného projektu NWRM.

5. Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z. z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke->

usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Navrhovaná činnosť je navrhovaná aj vzhľadom na okolitú vegetáciu a diverzitu, pričom budú zrealizované vhodné vegetačné úpravy nezastavaných plôch. Lokálny parčík nie je navrhovaný. Metodická príručka Štandardy minimálnej vybavenosti obcí slúži pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie a nie pre potreby spracovávaní projektových dokumentácií pre povoľovanie navrhovaných činností podľa osobitných predpisov. Nakladanie s vodami sa bude uskutočňovať v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti vodného hospodárstva. V rámci navrhovanej činnosti budú dodržané požiadavky § 48 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

6. Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

Vzhľadom na potrebu neobmedzeného a bezpečného prístupu na strechy budov z hľadiska kontroly a bezpečnosti, a účel a konštrukciu priemyselných budov nie je opodstatnené a vhodné na strechy umiestňovať zelené krytiny. Ostatné horizontálne plochy sú buď spevnené plochy slúžiace na obsluhu technológie a logistiku, alebo zatrávnené plochy.

7. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Vzhľadom na potrebu neobmedzeného a bezpečného prístupu k stenám, dverám a oknám budov z hľadiska kontroly a protipožiarnej bezpečnosti, a účel a konštrukciu priemyselných budov nie je opodstatnené a vhodné na steny umiestňovať zelené steny. Navrhovaná činnosť nemá vplyv na biodiverzitu prostredia priemyselného areálu.

8. Na povrchy cestných komunikácií požadujeme použitie vodopriepustných asfaltov a betónov s prímiesou recyklovaných plastov.

Prvky dopravnej infraštruktúry budú nepriepustné a účelovo odkanalizované cez ORL. Použitie vodopriepustných asfaltov a betónov je v priemyselnom areáli nevhodné.

9. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou. Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.

S komunálnym odpadom ako aj jeho zložkami sa bude nakladať v zmysle platnej legislatívy, ktorou je navrhovateľ viazaný. Separovaný zber pre komunálne odpady bude zabezpečený rovnakým spôsobom akým je zabezpečený pre zvyšok mesta Martin.

10. Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

Povinnosti navrhovateľa po ukončení činnosti v prevádzke budú predmetom následného povoľovacieho procesu a budú súčasťou záväzných podmienok integrovaného povolenia.

11. V Bratislave žiadame zachovať územnú rezervu pre budúce metro/nadradený systém hromadnej dopravy

Dotknuté územie sa nenachádza v Bratislave.

Žiadame, aby navrhovateľ prispel k socio-ekonomickému rozvoju dotknutej obce realizáciou nasledovných opatrení:

1. Navrhovateľ vysadí v dotknutej obci/meste vzrastlé dreviny a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta/obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Táto požiadavka nemá oporu v žiadnom aktuálne platnom legislatívnom predpise v SR. Navrhovaná činnosť má byť lokalizovaná do priestoru, v ktorom platí prvý stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V predmetnom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia alebo stromy (a realizácia navrhovanej činnosti ich ani neohroží). V predmetnom území sa nachádzajú priemyselné stavby a spevnené plochy a náletová zeleň. Zásah mimo spevnené plochy v rámci realizácie navrhovanej činnosti bude minimálny (trasovanie a umiestnenie prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry), pričom bude zasiahnuté aj do nelesnej drevinovej vegetácie, čo si vyžiada aj jej výrub. Uvedené bude preverené v rámci prípravy projektových dokumentácií pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti a zameraním ich presného trasovania a osadenia, pričom bude preverené, či mladé jedince a skupiny krov nedosahujú parametre na vydávanie súhlasu na výrub drevín vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a samotného zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V prípade, že áno, tak sa bude postupovať v zmysle uvedenej legislatívy a bude vypracovaný dendrologický prieskum. Z uvedeného vyplýva, že pre potreby navrhovanej činnosti bude v danom prípade potrebné požiadať o súhlas na výrub drevín podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V rámci uvedeného súhlasu bude zadefinovaná aj náhradná výsadba (počet drevín a ich druhy a ostatné charakteristiky drevín a ich budúce umiestnenie). Realizáciou navrhovanej činnosti nebudú zasiahnuté žiadne biotopy európskeho alebo národného významu a v predmetnom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín a druhov rastlín európskeho alebo národného významu. Pri výstavbe bude potrebné minimalizovať možné negatívne dopady na dreviny, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednom dosahu stavby a nebudú určené na výrub. V predmetnom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov živočíchov a živočíšnych druhov európskeho a národného významu (okrem vtákov). Z uvedeného vyplýva, že vplyvy realizácie navrhovanej činnosti nebudú mať žiadne negatívne vplyvy na tie zložky chránených území, ktoré boli dôvodom ich vyhlásenia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, funkciu a charakter navrhovanej činnosti, kvalitu a kvantitu biotickej zložky bezprostredného okolia a na základe možných identifikovateľných a predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inou činnosťou na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu, resp. ich integritu.

2. Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

Žiadny legislatívny predpis neurčuje povinnosť vykonať vyššie uvedené. Navyiac navrhovaná činnosť bude vykonávaná v uzavretom priemyselnom areáli a nie vo verejných priestoroch. Situovaním nehnuteľného umeleckého diela neoddeliteľného od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.) v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov sa nedosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu pre dotknuté územie a mesto a nepredstavuje

zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo a preto sa s uvedením neuvažuje, resp. sa uvedené nenavrhuje. Predloženú požiadavku preto považujeme za bezpredmetnú.

3. Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby využitia rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Požiadavku vybudovania kompostárne v rámci navrhovanej činnosti považujeme za nerelevantnú. Realizáciu kompostovania ponecháme plne v kompetencii mesta Martin, nakoľko sa jedná o nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom v samospráve, za ktoré nesie zodpovednosť samotná obec. Realizácia zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu je teda plne v kompetencii mesta Martin, resp. v súlade s jej VZN o odpadoch a zákonom č. 79/2015 Z. z.. Predloženú požiadavku preto považujeme za bezpredmetnú.

Navrhujeme určiť opatrenia z katalógu štandardných zmierňujúcich opatrení (a ich akceptáciu či neakceptáciu zdôvodniť):

1. Používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; v rozhodnutí konkrétne uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.

Táto pripomienka sa javí ako priamo nepredpísateľná vzhľadom na povahu a charakter navrhovanej činnosti. V záujme zabezpečenia požadovaných kvalitatívnych parametrov stavieb ako aj v záujme naplnenia požiadaviek kladených na úseku odpadového hospodárstva musia používané materiály a zariadenia spĺňať vysoké štandardy zabezpečujúce ochranu životného prostredia. Používanie materiálov zo zhodnocovaných odpadov je pre danú investíciu možné, avšak len v prípadoch, ktoré to budú umožňovať a to z dôvodu, že na niektoré objekty a zariadenia v rámci navrhovanej akcie budú kladené bezpečnostné, stavebné, technické a technologické podmienky a nároky, ktoré sa s využitím materiálov zo zhodnocovaných odpadov nedajú použiť.

2. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>) Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle § 3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z. z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

Projektant projektovú dokumentáciu pre následné konania spracuje v zmysle platných legislatívnych predpisov na území SR a v čo najväčšej možnej miere v súlade s metodikou Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE. Uvedený dokument je iba príručka a bola vyvinutá ako súčasť Pilotného projektu NWRM.

3. Prispôbiť projekt okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa § 48 zákona OPK č.543/2002 Z. z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možností voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeď.

Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Navrhovaná činnosť je navrhovaná aj vzhľadom na okolitú vegetáciu a diverzitu, pričom budú zrealizované vhodné vegetačné úpravy nezastavaných plôch. Lokálny parčík nie je navrhovaný. Metodická príručka Štandardy minimálnej vybavenosti obcí slúži pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie a nie pre potreby spracovávaní projektových dokumentácií pre povoľovanie navrhovaných činností podľa osobitných predpisov. Nakladanie s vodami sa bude uskutočňovať v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti vodného hospodárstva. V rámci navrhovanej činnosti budú dodržané požiadavky § 48 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

4. Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

Vzhľadom na potrebu neobmedzeného a bezpečného prístupu na strechy budov z hľadiska kontroly a bezpečnosti, a účel a konštrukciu priemyselných budov nie je opodstatnené a vhodné na strechy umiestňovať zelené krytiny. Ostatné horizontálne plochy sú buď spevnené plochy slúžiace na obsluhu technológie a logistiku, alebo zatrávnené plochy.

5. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Vzhľadom na potrebu neobmedzeného a bezpečného prístupu k stenám, dverám a oknám budov z hľadiska kontroly a protipožiarnej bezpečnosti, a účel a konštrukciu priemyselných budov nie je opodstatnené a vhodné na steny umiestňovať zelené steny. Navrhovaná činnosť nemá vplyv na biodiverzitu prostredia priemyselného areálu.

6. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou.

S komunálnym odpadom ako aj jeho zložkami sa bude nakladať v zmysle platnej legislatívy, ktorou je navrhovateľ viazaný. Separovaný zber pre komunálne odpady bude zabezpečený rovnakým spôsobom akým je zabezpečený pre zvyšok mesta Martin.

7. Navrhovateľ vysadí v meste Martin 90 ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Táto požiadavka nemá oporu v žiadnom aktuálne platnom legislatívnom predpise v SR. Navrhovaná činnosť má byť lokalizovaná do priestoru, v ktorom platí prvý stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V predmetnom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia alebo stromy (a realizácia navrhovanej činnosti ich ani neohrozí). V predmetnom území sa nachádzajú priemyselné stavby a spevnené plochy a náletová zeleň. Zásah mimo spevnené plochy v rámci realizácie navrhovanej činnosti bude minimálny (trasovanie a umiestnenie prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry), pričom bude zasiahnuté aj do nelesnej drevinovej vegetácie, čo si vyžiada aj jej výrub. Uvedené bude preverené v rámci prípravy projektových dokumentácií pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti a zameraním ich presného

trasovania a osadenia, pričom bude preverené, či mladé jedince a skupiny krov nedosahujú parametre na vydávanie súhlasu na výrub drevín vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a samotného zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V prípade, že áno, tak sa bude postupovať v zmysle uvedenej legislatívy a bude vypracovaný dendrologický prieskum. Z uvedeného vyplýva, že pre potreby navrhovanej činnosti bude v danom prípade potrebné požiadať o súhlas na výrub drevín podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V rámci uvedeného súhlasu bude zadefinovaná aj náhradná výsadba (počet drevín a ich druhy a ostatné charakteristiky drevín a ich budúce umiestnenie). Realizáciou navrhovanej činnosti nebudú zasiahnuté žiadne biotopy európskeho alebo národného významu a v predmetnom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín a druhov rastlín európskeho alebo národného významu. Pri výstavbe bude potrebné minimalizovať možné negatívne dopady na dreviny, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednom dosahu stavby a nebudú určené na výrub. V predmetnom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov živočíchov a živočíšnych druhov európskeho a národného významu (okrem vtákov). Z uvedeného vyplýva, že vplyvy realizácie navrhovanej činnosti nebudú mať žiadne negatívne vplyvy na tie zložky chránených území, ktoré boli dôvodom ich vyhlásenia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, funkciu a charakter navrhovanej činnosti, kvalitu a kvantitu biotickej zložky bezprostredného okolia a na základe možných identifikovateľných a predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inou činnosťou na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu, resp. ich integritu.

8. Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore so strategickým dokumentom „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ a jeho aktualizáciou, pričom vplyvy na miestnu klímu a klimatické zmeny a ich vplyv na navrhovanú činnosť, resp. vplyvy na vodné útvary boli predmetom hodnotenia v rámci správy o hodnotení činnosti.

9. Používať prvky inteligentných budov na efektívne nakladanie s energiami (dynamické riadenie chladenia/kúrenia, spätná rekuperácia tepla z výroby, používanie fotovoltiky na aspoň čiastočné vykrytie energetických potrieb a aplikácia mikrogrid systémov, tepelné čerpadlá).

V rámci navrhovanej prevádzky sa efektívne nakladanie s energiami odvíja od skúseností, ktoré sa nadobudli v existujúcom obdobnom závode v Poľsku, pričom samotná prevádzka navrhovanej činnosti musí byť nie len environmentálna, ale aj ekonomicky únosná a rentabilná.

10. Preukázať používanie výhradne zelenej elektriny (napr. formou tzv. zeleného certifikátu).

Ide o požiadavku, ktorá nemá žiadnu oporu vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, pričom je len na navrhovateľovi, či sa rozhodne pre túto formu využívania elektrickej energie.

Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle § 27 ods. 1 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb. Stavbu je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods. 1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety § 47 ods. 3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie § 22 ods. 6 zákona EIA. Preto je okresný úrad povinný uplatniť si požiadavku variantného riešenia na základe uplatneného stanoviska dotknutej verejnosti. Dôvody nie sú pravdivé a navrhovateľ zavádza a klame - z technologického hľadiska je k dispozícii tzv. suchá a mokrá fermentácia; z lokálneho hľadiska sú v Bratislave voľné územia, ktoré sú na takýto účel vhodnejšie.

Uvedené tvrdenie možno považovať za klamlivé nezodpovedajúce skutočnostiam. § 27 ods. 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov vo svojom znení uvádza „Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.“ Nakoľko navrhovateľ ešte nerealizoval navrhovanú činnosť, tak nemohol poškodiť životné prostredie a taktiež ani iným protiprávnym konaním nespôsobil ekologickú ujmu. Upustenie od variantného riešenia zámeru navrhovanej činnosti je zákonné, pričom príslušný orgán tak vykonal v súlade s § 20 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Upustenie od variantného riešenia zámeru navrhovanej činnosti neumožňuje navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v zmysle zákona a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Uvedené ustanovenie nebolo porušené. Podľa § 64 písm. c) zákona sa na upustenie od variantného riešenia zámeru navrhovanej činnosti nevzťahuje správny poriadok a teda nemohlo dôjsť pri tomto úkone k porušeniu správneho poriadku. Automatické uplatňovanie požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti na základe uplatneného stanoviska dotknutej verejnosti zo strany príslušného orgánu nemá oporu vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. Spôsoby zhodnocovania odpadov nespočívajú iba vo forme suchej a mokrej fermentácie, ale ide o celú škálu možných technologických a stavebno-technických riešení, pričom najdôležitejším faktom zostáva súlad so strategickými dokumentmi z oblasti odpadového hospodárstva a všeobecne záväznými právnymi predpismi. Z lokálneho hľadiska preferovanie Bratislavy pre navrhované spádové územie nie je relevantné a ani environmentálne prijateľnejšie.

V zámere sa opakovane deklarujú viaceré environmentálne ciele týkajúce sa dosahovania cieľov obehového hospodárstva ako aj prispievania k zelenej transformácii či znižovaniu uhlíkovej stopy; zámer však neuvádza spôsob, akým chce tieto ciele dosahovať; toto žiadame doplniť a špecifikovať.

Požadované má byť dosiahnuté prevádzkovaním navrhovanej činnosti.

Žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.

Uvedené má byť dosiahnutím prevádzkovania navrhovanej činnosti.

Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal>); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s plánom Európskej komisie na ekologickú transformáciu hospodárstva Európskej únie v záujme udržateľnej budúcnosti.

Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Balík Fit for 55 je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky EÚ v súlade s cieľmi v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Fit for 55 odkazuje na cieľ EÚ znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 %. Cieľom navrhovaného balíka je zosúladiť právne predpisy EÚ s cieľom do roku 2030. Z uvedeného vyplýva, že uvedený dokument sa zameriava na aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky EÚ v súlade s cieľmi v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament a teda nezadáva povinnosti navrhovateľom navrhovaných činností.

Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Pozemkové oddelenie, stanovisko č. OU-MT-PLO 1-2021/013939-004-MEC, zo dňa 10. 11. 2021:

Z hľadiska daného územia k navrhovanej činnosti nemá pripomienky. V prípade, ak stavba zasiahne do poľnohospodárskej pôdy, stavebník je povinný v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pred začatím vykonávania nepoľnohospodárskej činnosti na poľnohospodárskej pôde, požiadať orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy o vydanie stanoviska.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zásahom do poľnohospodárskej pôdy.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2021/013893-La, zo dňa 11. 11. 2021

Úsek štátnej správy odpadového hospodárstva nemá pripomienky.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2021/014017-No, zo dňa 16. 11. 2021

Dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia nemá pripomienky.

Občianske združenie Reštart Martina, stanovisko zo dňa 22. 11. 2021:

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníci konania a zúčastnené osoby majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Preto za o.z. Reštart Martina prejavujeme záujem byť účastníkom konania, keďže naše právo na priaznivé životné prostredie by mohlo byť v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti priamo dotknuté. Týmto vykonávame svoje právo a zároveň povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie v zmysle Ústavy Slovenskej republiky.

Zákonná možnosť.

MŽP SR žiadalo dotknutú obec, aby podľa § 23 ods. 3 zákona oznámila, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Nakoľko dotknutá obec neinformovala na svojom webovom sídle verejnosť o tomto zámere, je to ďalší dôvod stať sa účastníkom konania.

Ide o zákonnú požiadavku, ktorej plnenie je plne v kompetencii dotknutej obce.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine, stanovisko č. ORHZ-MT-2021 /000044, zo dňa 22. 11. 2021:

Z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Bez pripomienok.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor integrovanej prevencie, stanovisko č. 64875/2021, zo dňa 24. 11. 2021

Činnosti vykonávané v rámci navrhovanej činnosti sa budú riadiť príslušnými kapitolami Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách (BAT) pre spracovanie odpadu (ďalej len „WT BREF“) vypracovaného Európskou komisiou v Spoločnom výskumnom centre (JRC), jej úradom pre priemyselné emisie (EIPPCB) v Seville, ktorý bol publikovaný v roku 2018. Link na WT BREF https://eippcb.irc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC113018_WT_Bref.pdf

Navrhované zariadenie bude musieť spĺňať požiadavky Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) č. 2018/1147 z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadu (ďalej len „VRK“), ktoré bolo zverejnené dňa 17.08.2018 v Úradnom vestníku EÚ L208.

Z charakteristiky činnosti, v navrhovanom zariadení, tak ako ju v zámere na strane 25 popisuje navrhovateľ vyplýva, že: „Podstatou technologického procesu je AUTOKLÁVOVANIE (FYZIKÁLNA STERILIZÁCIA) odpadu pred jeho následným AUTOMATICKÝM TRIEDENÍM, ...“

Mechanicko-biologická úprava (ďalej len „MBÚ“) je obvykle určená na využitie materiálov pre jeden alebo viac účelov a na stabilizáciu organickej frakcie zvyškového odpadu.

Vo WT BREF v kapitole 4.4 Mechanicko-biologická úprava na strane 379 je autoklávovanie popísané nasledovne „Sterilizácia odpadu v autokláve sa používa ako prvá fáza spracovania zmesového komunálneho tuhého odpadu pred jeho mechanickou separáciou. Tento proces zvyšuje účinnosť mechanického triedenia odpadu. Vďaka dehydratácii je možné biologicky rozložiteľnú frakciu celkom oddeliť od neorganických frakcií (druhotné suroviny ako napríklad plasty, sklo, kovy, minerály, keramika, atď.). Potom nasleduje mechanické triedenie odpadu, pri ktorom sa izolujú rôzne frakcie. “

Navrhovateľ pre svoju argumentáciu použil vyššie uvedenú časť WT BREF v zámere navrhovanej činnosti, kde na strane 40 uvádza

„Autoklávovanie

Sterilizácia odpadu v autokláve sa používa ako prvá fáza spracovania zmesového komunálneho odpadu pred jeho mechanickým triedením. Tento proces zvyšuje účinnosť mechanického triedenia. Vďaka dehydratácii sa organická biologicky rozložiteľná frakcia môže úplne oddeliť od neorganických frakcií (druhotné suroviny, ako sú plasty, sklo a kovy, ako aj minerály, keramika atď.). Nasleduje mechanické triedenie odpadu, v ktorom sú rôzne frakcie oddelené.

Proces autoklávovania sa vykonáva pri tlaku 2-5 barov a teplote 120-150 °C. “

Navrhovateľ túto definíciu procesu autoklávovania prevzal z WT BREF. Z WT BREF okrem iného vyplýva, že autoklávovanie je činnosťou, pri ktorej dochádza k tepelnému spracovaniu odpadov.

Vyjadrenia navrhovateľa k aplikácii najlepších dostupných techník (ďalej len „BAT“) a porovnaniu zariadenia s BAT sú veľmi všeobecné (strana 40, 147 a ďalšie). Konkrétne spomína iba BAT 25 z VRK, ale o aplikácii všeobecne platných BAT 1 -24 z VRK je len niečo z nich naznačené, že zariadenie to bude spĺňať.

V správe o hodnotení činnosti je vyhodnotený súlad navrhovanej činnosti so závermi s BAT (tab. č. 85).

Taktiež vyjadrenia navrhovateľa, že je to bezemisná prevádzka (strana 49), sú zavádzajúce, nakoľko pri výrobe pary na autoklávovanie je potrebné spáliť určité množstvo plynu a spaľovacie procesy majú svoje emisie (hlavne do ovzdušia).

V zámere navrhovanej činnosti sa na uvedenej strane 49 nenachádza žiadne vyjadrenie navrhovateľa o bezemisnej prevádzke a tak hodnotiť neexistujúce vyjadrenie navrhovateľa ako zavádzajúce je irelevantné.

Využitie jednotlivých zložiek odpadov získaných po sterilizácii v autokláve a následnom vytriedení je tiež len všeobecne popísané. Bez ďalšej nadväznosti ako a kde sa vytriedený odpad využije, resp. spracuje.

V správe o hodnotení činnosti sú uvedené možnosti využitia jednotlivých zložiek odpadov získaných po sterilizácii v autokláve.

Tvrdenie na str. 60, že „Navrhovaná činnosť (variant) má zabezpečiť dostatočnú kapacitu pre materiálové zhodnocovanie odpadov v uvažovanej spádovej oblasti“, nie je ničím podložené. Rizikom je, že aj v iných lokalitách predmetnej spádovej oblasti môžu vzniknúť podobné zariadenia na mechanicko-biologickú úpravu (ďalej len „MBU“), ktoré môžu významne znížiť množstvo uvažovaného komunálneho odpadu na spracovanie v navrhovanom zariadení, čo môže spôsobiť dovoz komunálneho odpadu na spracovanie z iných okresov Slovenska, prípadne zo zahraničia.

Uvedené je podložené odpadovou štúdiou, pričom v trhovom hospodárstve je vždy možnosť vzniku nových prevádzok na konkurenčnej báze. Ide o riziko podnikania, tak ako vo všetkých ostatných sférach podnikania.

Vzhľadom na to, že v navrhovanom zariadení sa bude nakladať s prijatým odpadom v množstve 100 000 ton/rok, ktorý sa súčasne bude na základe vyššie uvedeného tepelne spracovávať, tak pre vydanie integrovaného povolenia ako aj stavebného povolenia bude povoľujúcim orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“).

Z hľadiska požiadaviek zákona o IPKZ bude potrebné v žiadosti o integrované povolenie ako aj v samotnom integrovanom povolení zosúladiť konštrukciu, umiestnenie a kapacity jednotlivých zhromažďísk odpadov (prijatých a vznikajúcich odpadov), konštrukciu, umiestnenie miest a plôch, kde sa bude manipulovať so znečisťujúcimi látkami používanými pri prevádzkovaní technologického zariadenia (oleje, nafta, mazadlá atď.), spôsob zachytávania a odvádzania odpadných vôd z dehydratácie a z regenerácie ionexov z úpravy vôd, spôsob zachytávania a odvádzania povrchových dažďových vôd z budovy a z príľahlých plôch zariadenia, systém odsávania vzdušiny a jej filtrácie,

systém nepretržitého monitorovania a kontroly prevádzky, umiestnenie kompresorovej stanice, umiestnenie a konštrukciu protipožiarnej nádrže a umiestnenie a napojenie odlučovačov olejov z odpadových vôd.

Ide o požiadavky do procesu povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

V procese spracovania dokumentácie pre vydanie stavebného povolenia bude potrebné riešiť odlučovacie zariadenia na ochranu ovzdušia tak, aby boli splnené emisné limity v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Taktiež prevádzkovateľ navrhovaného zariadenia bude povinný splniť požiadavky ustanovenia § 8 zákona o IPKZ a preložiť inšpekciu ako povoľujúcemu orgánu na schválenie východiskovú správu.

Miesta a spôsob zhromažďovania odpadov (vstupné odpady, výstupné odpady a odpady vznikajúce pri prevádzkovaní) musia spĺňať požiadavky § 8 Vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Všetky miesta, na ktorých sa budú skladovať znečisťujúce látky a na ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami, musia byť vyhotovené tak, aby spĺňali požiadavky uvedené v § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a Vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

V žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude potrebné uviesť podrobný zoznam všetkých látok a materiálov, ktoré sa budú v procese výroby používať a spôsob manipulácie s nimi.

K žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude taktiež potrebné predložiť technickú dokumentáciu jednotlivých strojov a zariadení celej technologickej linky a s ňou súvisiacich zariadení poskytnutých od výrobcu zariadení.

Ďalej k žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude potrebné predložiť zoznam odberateľov jednotlivých prúdov vznikajúcich odpadov, spôsob ich spracovania a odoberané množstvá odpadov.

Vzhľadom na vyššie uvedené, pre vydanie integrovaného povolenia ako aj stavebného povolenia bude povoľujúcim orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Ide o požiadavky do procesu povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Na základe uvedeného OIP požaduje posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nakoľko zisťovacie konanie je nedostačujúce a nie je jednoznačne preukázané, že navrhovaná činnosť nebude mať samostatne alebo v kumulácii s inými činnosťami, ktoré sú už v uvedenom území vykonávané negatívne vplyvy na životné prostredie.

Navrhovaná činnosť podlieha povinnému hodnoteniu podľa zákona.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2021/014028-Rj, zo dňa 25. 11. 2021:

Príslušný orgán štátnej vodnej správy súhlasí s predloženým zámerom navrhovanej činnosti, za nasledovných podmienok:

- nakoľko riešená lokalita sa nachádza v II. stupni ochranného pásma prírodných minerálnych zdrojov v Martine (FATRA), je nutné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z. z. v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia, taktiež rešpektovať stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR, IKAŽ, Bratislava,
- vypracovať hydrogeologický posudok oprávnenou osobou, v ktorom bude zhodnotené v zmysle §

- 37 vodného zákona, či vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a parkovísk je možné v príslušnej oblasti odvieť do podzemných vôd (vsaku) a za akých podmienok,
- žiadame prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiacich zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š.p., Piešťany k navrhnutému riešeniu,
 - riešená lokalita bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedenej lokality budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV vo Vrútkach,
 - v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov,
 - zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd a vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov,
 - zabezpečiť skladovanie odpadov tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd,
 - doložiť súhlasné stanovisko vlastníka a správcu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin) k napojeniu sa na ich sieť.

Uvedené podmienky sú a budú plne rešpektované v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Ide o podmienky, ktoré sa vzťahujú na povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor ochrany ovzdušia, odpoveď č. 65259/2021, zo dňa 26. 01. 2022:

B) Požiadavky a pripomienky z hľadiska ochrany ovzdušia požadované doplniť v ďalších procesoch hodnotenia/posudzovania:

- pri procese autoklávovania bude technologická para generovaná kotolňou s dvoma kotlami na zemný plyn (alternatívne LPG) (strana 36 v zámere), ktorá bude bodovým zdrojom znečistenia ovzdušia, pričom je potrebné ju posudzovať ako súčasť technológie v rámci funkčného a priestorového celku,
- údaje o zariadení kotolne je potrebné uvádzať v príkone, napr. ako menovitý tepelný príkon alebo celkový inštalovaný príkon zariadenia v kW,
- zabezpečenie rozptylu emisií v súlade s požiadavkami prílohy č. 9 vyhlášky č. 410/2012,
- opatrenia na zníženie množstiev emisií znečisťujúcich látok v súlade s všeobecne technickými požiadavkami a všeobecnými podmienkami prevádzkovania uvedenými v prílohe č. 3 II. časti vyhlášky č. 410/2012 vo vzťahu k :
 - prípadnej prašnosti z dopravy, nakladaním, drvením, skladovaním materiálov (odpadov) a ďalšími súvisiacimi procesmi,
 - zamedzeniu vzniku, resp. obmedzeniu šírenia pachových látok pri nakladaní a procesoch s materiálmi (odpadmi) okrem s už uvažovanou inštaláciou biofiltrov.
- návrh monitorovania zápachu,
- pri posudzovaní výstupov z navrhovanej činnosti žiadame upresniť údaje k výstupu „Biomasa (TDP)“, kde v stĺpci „využitie“ je uvedené, že má ísť o tuhé druhotné palivo (tabuľka č. 12 na strane 51 a tabuľka č. 48 na strane 120 zámeru) s rôznymi možnosťami využitia. Ak produktom navrhovanej činnosti bude druhotné palivo, výroba takéhoto produktu musí zabezpečiť splnenie požiadaviek na výrobu druhotných palív podľa § 6b vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z. ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení neskorších predpisov, vrátane kvalitatívnych požiadaviek na druhotné palivá podľa prílohy č. 3a. Ak predmetná výroba nezabezpečí plnenie požiadaviek pre druhotné palivá, tak vyrobené palivo možno spaľovať len ako odpadové palivo v spaľovniach odpadov alebo zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov,

- pri hodnotení/posudzovaní navrhovanej činnosti, ktorej výstupom bude druhotné palivo, je potrebné zhodnotiť reálne možnosti zabezpečenia plnenia všetkých požiadaviek na druhotné palivá. Vhodné je uviesť príklady realizácie z iných krajín a preukázateľné kvalitatívne parametre takýchto palív,
- považujeme za nutné zhodnotiť ekonomickú rentabilitu navrhovanej činnosti, pričom je otázna návratnosť investície aj ekonomická efektívnosť zhodnocovania odpadov a zároveň vypracovať zvozovú štúdiu odpadov,
- vzhľadom na to, že v prípade výstupu odpadové palivo a druhotné palivo ide o veľmi špecifický produkt, malo by byť dnes zrejmé, kde sa plánuje odpadové palivo a druhotné palivo spaľovať a či potrebné zmeny daného spaľovacieho zariadenia nepotrebnú byť hodnotené v procese EIA.

Proces výroby technologickej pary je súčasťou technológie v rámci funkčného a priestorového celku, pričom údaje o zariadení kotolne sú uvedené v tab. č. 16, údaje o príkone zariadenia budú uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Zabezpečenie rozptylu emisií bude v súlade s požiadavkami prílohy č. 9 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. Počas prepravy prašných materiálov bude prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu. Dopravné cesty a manipulačné plochy budú pravidelne čistené a udržiavaná bude dostatočná vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovania alebo obmedzenia rozprašovania. Rozsah monitorovania zápachu bude určený v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. V rámci navrhovanej činnosti bude na výrobu tuhého druhotného paliva využívané odpadové drevo, pričom budú naplnené požiadavky vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách. Uvedené bude deklarované v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Zhodnotenie ekonomickej rentability navrhovanej činnosti nie je predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, pričom odpadová štúdia je súčasťou prílohy č. 13 správy o hodnotení činnosti. Miesto spaľovania odpadového paliva a druhotného paliva bude dané v čase prevádzky navrhovanej činnosti a či budú potrebné zmeny daného spaľovacieho zariadenia nie je na navrhovateľovi navrhovanej činnosti.

Útvar hlavného architekta mesta Martin, stanovisko č. ÚH AM /314/2021 - Gáb/314, zo dňa 25. 11. 2021:

Na základe vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva je možné konštatovať, že navrhovaný variant je environmentálne prijateľný, pričom jeho realizáciou budú prevažovať pozitívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, ich vzájomné prepojenie a zdravie obyvateľstva.

Podľa platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č.38 v znení zmien a doplnkov č.1-7 sa pozemky parc. č. KN-C 7111/2, 7111/3, 7111/4, 7111/5, 7118/1, 7120, 7121, 7123, 7124, 7126, 7127,7129/1,7129/2,7130,7132/1,7137/1,7144, 7115/1, 7122, 7125, 7128/1, 7128/4, 7128/5, 7138/13, 7146/7, 7148/1, 7148/3, 3879/4 a časť pozemkov parc. č. KN-C 3879/3, 4763/1, 4763/2 sa nachádzajú v urbanistickom okrsku 11. v území s funkciou PA7 - jestvujúce plochy priemyselnej výroby, pre ktoré platia nasledovné vybrané záväzné regulatívy:

- rešpektovať vymedzenú funkciu,
- plochy určené pre veľké výrobné prevádzky - ťažký priemysel a skladové hospodárstvo,
- jestvujúce objekty a objektové sústavy využiť pre nové výrobné programy,
- rešpektovať ochranné pásma,

- ďalší rozvoj zabezpečiť formou intenzifikácie výroby,
- prehodnotiť aspekty ŽP vo väzbe na nové výrobné programy.

Ďalší rozvoj územia je možné zabezpečiť formou intenzifikácie výroby, s riešením nárokov na dopravnú obsluhu, statickú dopravu, sociálne programy, zeleň a všetky aspekty životného prostredia. Cez predmetné územie je v trasovaný navrhovaný vodovod DN 200 pre priemysel a úžitkový vodovod DN 250, ktoré je potrebné rešpektovať.

Časť pozemkov parc. č. KN-C 3879/3, 4759/1, KN-C 4759/2, 4763/1 a 4763/2 sa nachádzajú v území s funkciou PA15 - výhradné ložisko tehliarskych surovín v dobývacom priestore Martin, pre ktoré platia nasledovné vybrané záväzné regulatívy:

- rešpektovať vymedzenú funkciu,
- pre budovanie zariadení súvisiacich so zneškodňovaním odpadu.

Uvedené pozemky boli v minulosti súčasťou chráneného ložiskového územia Martin (Výhradné ložisko „Martin - tehliarske suroviny (561) s určeným dobývacím priestorom. Z dôvodu vyťaženia tehliarskej suroviny bol dobývací priestor v lokalite Martin - Kalnô zmenšený. Banská činnosť bola v tejto časti odpísaná rozhodnutím ObÚ B. Bystrica 1614-3026/2009 zo dňa 6.10.2009).

Zvyšné časti pozemkov parc. č. KN-C 4759/1, KN-C 4759/2, KN-C 4763/1 a KN-C 4763/2 sa nachádzajú v území s funkciou IP1 - interakčné prvky, pre ktoré platia nasledovné vybrané záväzné regulatívy:

- zachovať prírodný charakter vodného toku Krásny potok s pobrežnou vegetáciou v časti Pod Suchoňovým.

V zmysle platného VZN č. 38 o záväzných častiach ÚPN-SÚ Martin je potrebné rešpektovať:

4) Zásady z hľadiska technickej infraštruktúry

- a) pri všetkých funkciách v území (výroba, bývanie, vybavenosť, služby a pod.) v maximálne možnej miere využiť centrálny zdroj tepla (zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z. a čl. IV., ods. 2 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- d) iný zdroj tepelnej energie umožniť len v prípadoch, keď:
 - d1) prevádzkovateľ SCZT nie je schopný dostupnými technickými prostriedkami zabezpečiť dodávku tepla s požadovanými parametrami,
 - d2) objekt (súbor objektov) je mimo efektívneho dosahu dodávky tepla zo SCZT,
 - d3) zabezpečenie teplom rieši projekt obnoviteľnými zdrojmi energie, pri splnení podmienok stanovených zákonom č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z. a čl. IV., ods. 2 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - d4) je preukázateľný ekonomický a ekologický dopad navrhovaného riešenia.

1.1.2.1) Zásady pre jednotlivé kategórie zelene

- zeleň výrobných areálov, skladov a priemyselných zariadení je min. 30% rozlohy areálu, v existujúcich areáloch ponechať min. 70 % z celkovej rozlohy zelene v areáli bez spevnených a parkovacích plôch.

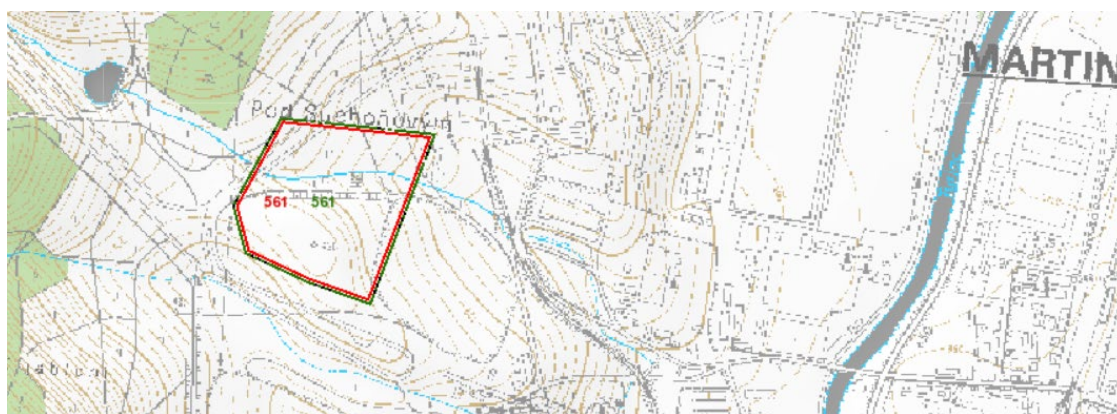
Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná činnosť sa v prevažnej miere nachádza v území s funkciou jestvujúce plochy priemyselnej výroby a časť zasahuje do územia s funkciou výhradné ložisko tehliarskych surovín v dobývacom priestore Martin. Navrhovaná činnosť zároveň zasahuje do územia funkčne vymedzeného ako interakčné prvky. Predložený zámer je situovaný v území v súlade s platným územným plánom za podmienky rešpektovania interakčného prvku a obmedzení vyplývajúcich s ukončenou banskou činnosťou v dobývacom priestore. V blízkosti navrhovaného zámeru je potrebné rešpektovať existujúce obytné územie v lokalite Bambusky, ktoré sa nachádza južne od navrhovanej

činnosti a v zmysle platného územného plánu je definované ako plocha HA4 s funkciou bývania pre sociálne neprispôsobivých občanov.

Navrhovaná činnosť plne rešpektuje požiadavky platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a záväzné regulatívy (PA7 – jestvujúce plochy priemyselnej výroby, rešpektujúc navrhovaný vodovod DN 200 pre priemysel a úžitkový vodovod DN 250, PA15 - výhradné ložisko tehliarskych surovín v dobývacom priestore Martin - uvedené pozemky boli v minulosti súčasťou chráneného ložiskového územia Martin (Výhradné ložisko „Martin - tehliarske suroviny (561) s určeným dobývacím priestorom. Z dôvodu vyťaženia tehliarskej suroviny bol dobývací priestor v lokalite Martin - Kalná zmenšený. Banská činnosť bola v tejto časti odpísaná rozhodnutím Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 1614-3026/2009, zo dňa 06. 10. 2009). Nasledujúce mapy znázorňujú stav v minulosti a v súčasnosti a je z nich zrejmé, že predmetné územie sa nachádza mimo chránené ložiskové územie, resp. dobývací priestor. Ide o ložisko so zastavenou ťažbou alebo na ktorom sa nepredpokladá využívanie zásob.

Stav v minulosti

Stav v súčasnosti

Navrhovanou činnosťou sú rešpektované aj záväzné regulatívy vo vzťahu k územiu s funkciou IP1 - interakčné prvky, pričom navrhovaná činnosť nebude zasahovať do vodného toku Krásny potok, ani jeho brehových porastov a do pobrežnej vegetácie.

V zmysle platného VZN č. 38 o záväzných častiach ÚPN-SÚ Martin sú rešpektované aj zásady z hľadiska technickej infraštruktúry, kde pre potreby navrhovanej činnosti bude ako zdroj tepla v maximálne

možnej miere využitý centrálny zdroj tepla. Navrhovaná kotolňa bude vybavená dvoma vysokoúčinnými nízkoemisnými vysokotlakovými zdrojmi pary spaľujúcimi zemný plyn (alternatívne LPG), ktoré budú generovať technologickú paru využívanú v procese autoklávovania, systémom na úpravu vody pre výrobu technologickej pary – samočinným automatom na zníženie tvrdosti vody na princípe iónovej výmeny (extrahuje ióny vápnika a horčíka z vody a vymieňa ich za ióny sodíka) s automatickou a programovateľnou regeneráciou katexovej náplne (regenerácia katexu prebieha soľným roztokom, príprava soľného roztoku je automatická, obsluha úpravne vody spočíva v dosypaní soli do zásobníka) s možnosťou regulácie tvrdosti upravenej vody od 0 °dH, odplyňovačom, nádržou na vratný kondenzát a prírodným kolektorom. Uvedené nie je možné zabezpečiť z SCZT.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že navrhovaná činnosť plne rešpektuje požiadavky platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1-7 a záväzné regulatívy platné pre predmetné územie.

Útvar hlavného architekta mesta Martin má k predloženému zámeru nasledovné pripomienky:

1. Navrhovanú činnosť požadujeme posúdiť komplexne z hľadiska maximálnej uvažovanej ročnej kapacity zhodnocovaného odpadu, t.j 150 000 t/rok a v rozsahu všetkých predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva (dopravné zaťaženie, kvalita ovzdušia, hluk, prašnosť, pachové zložky, vibrácie, kumulatívne vplyvy a pod.).

Navrhovaná maximálna ročná kapacita navrhovanej činnosti je do 100 000 ton odpadov a tá má byť aj predmetom povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov a teda nie je dôvod posudzovať navrhovanú činnosť na kapacitu 150 000 ton odpadov ročne. Keby k takému navýšeniu odpadov malo dôjsť v budúcnosti, bolo by predmetom osobitného konania či už v rámci konania podľa zákona alebo zmenou integrovaného povolenia.

2. V predloženom zámere nie je zohľadnené existujúce obytné územie v lokalite Bambusky (cca 150 od riešeného areálu a 450 m od navrhovanej haly na triedenie odpadu). Uvedenú skutočnosť požadujeme uviesť v zámere, posúdiť vplyv navrhovanej činnosti a preukázať, že navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na obytné územie a zdravie obyvateľstva. Zároveň požadujeme navrhnúť účinné opatrenia na elimináciu vplyvu navrhovanej činnosti na existujúce obytné územie.

V správe o hodnotení činnosti je zohľadnené existujúce obytné územie v lokalite Bambusky (viď. hluková štúdia a hodnotenie zdravotných rizík a hodnotenie vplyvov na verejné zdravie), pričom aj z ostatných odborných štúdií vyplýva, že vplyv navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na obytné územie a zdravie obyvateľstva.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti bola aj vypracovaná rozptylová štúdia odborne spôsobilou osobou Ing. Viliam Carach, PhD., z ktorej vyplýva, že na základe výsledkov výpočtov je možné konštatovať, že príspevok navrhovanej činnosti k existujúcej kvalite ovzdušia je na akceptovateľnej úrovni a za deklarováných prevádzkových parametroch nedôjde k výraznému zhoršeniu lokálnej kvality ovzdušia. V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav kvality ovzdušia a vyhodnotený aj vplyv vzhľadom na obytné územia.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti bola aj vypracovaná hluková štúdia odborne spôsobilou osobou Ing. Peter Palko, PhD., z ktorej vyplýva, že na základe vykonanej predikcie akustických pomerov v záujmovom území od emisie hluku z mobilných zdrojov pozemnej cestnej dopravy a stacionárnych zdrojov, ktoré súvisia iba od navrhovanej činnosti, pre denný, večerný a nočný čas možno konštatovať, že podľa limitov prípustných hodnôt (PH) hluku z iných zdrojov pre kategóriu územia III., IV., vo vonkajšom prostredí obytných budov a priemyselných parkov nebudú pre denný, večerný a nočný čas prekročené prípustné hodnoty hluku, pričom konštatovanie platí za predpokladu dodržania

prognózovaného objemu a rýchlostí dopravy a za podmienky dodržania hodnoty akustických veličín stacionárnych zdrojov hluku ($LWA \leq 85$ dB). V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav a vyhodnotenie sa vzťahuje aj na obytné územie v lokalite Bambusky.

Pre potreby navrhovanej činnosti bolo vypracované kapacitné posúdenie dopravného napojenia navrhovanej činnosti a to odborne spôsobilou osobou Ing. Róbert Gavula, z ktorého vyplýva, že posudzované existujúce križovatky budú kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - tzn. vrátane dopravy od plánovanej investície v predmetnom území a to minimálne do roku 2042. V rámci hodnotenia bol braný do úvahy aj súčasný stav a doprava s ním súvisiaca.

Máme za to, že v správe o hodnotení činnosti je komplexne posúdený vplyv navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia aj vo vzťahu k súčasnému stavu a to z hľadiska hluku, vibrácií, dopravného zaťaženia a znečistenia ovzdušia vzhľadom na existujúce obytné územie v lokalite Bambusky, ktoré sa nachádza južne od riešeného areálu, pričom nebolo preukázané, že by realizácia navrhovanej činnosti mohla mať významný negatívny vplyv na toto obytné územie ani v kumulatívnom alebo synergickom vplyve, pričom dominante pôsobiacim vplyvom na toto obytné územie budú existujúce prevádzky v jeho blízkosti.

3. V zámere jednoznačne uviesť celkový denný počet vozidiel, počet prejazdov (osobných a nákladných vozidiel), vrátane dovozu materiálu na zhodnotenie a odvozu materiálu na ďalšie spracovanie, príp. na skládku. Dopracovať dopravné zaťaženie územia na základe celkového počtu vozidiel bez zohľadnenia časového rozdelenia pracovných zmien v rámci dňa, vrátane dopravného - kapacitného posúdenia križovatky K1 pre rok 2029.

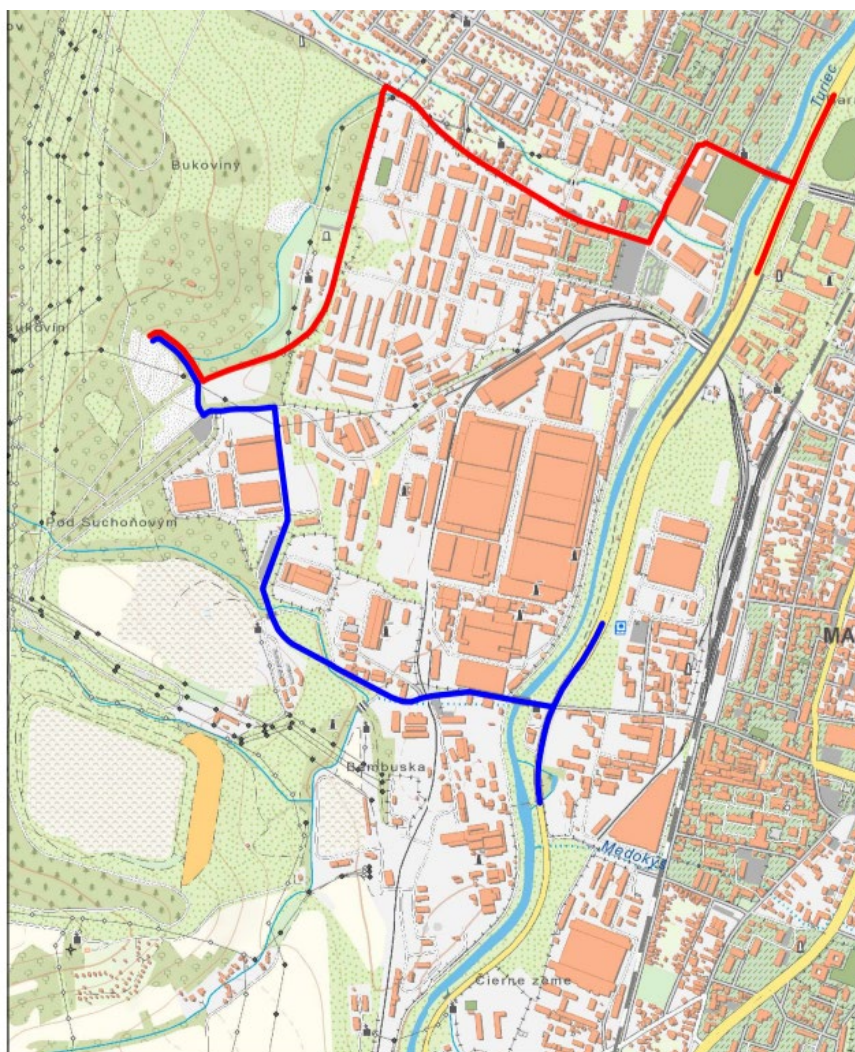
Intenzita dopravy súvisiaca s prevádzkou navrhovanej činnosti je uvedená v hlukovej štúdii, rozptylovej štúdii a v dopravnno-inžinierskej štúdii. Z dopravnno - kapacitného posúdenia vyplýva, že posudzované existujúce križovatky (K1 a K2) budú kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie (tzn. aj v roku 2029) - tzn. vrátane dopravy od plánovanej investície v území - t. j. minimálne do roku 2042. Predpokladané intenzity dopravy z/do areálu navrhovanej činnosti sa odhadujú na úrovni 136 až 143 prejazdov za deň, z toho 56 až 62 nákladných automobilov.

4. Riešiť napojenie objektov na centrálny zdroj tepla, iný zdroj tepelnej energie umožniť v zmysle kap. 4) Zásady z hľadiska technickej infraštruktúry, bod d).

V zmysle platného VZN č. 38 o záväzných častiach ÚPN-SÚ Martin sú rešpektované aj zásady z hľadiska technickej infraštruktúry, kde pre potreby navrhovanej činnosti bude ako zdroj tepla v maximálnej možnej miere využitý centrálny zdroj tepla. Navrhovaná kotolňa bude vybavená dvoma vysokoúčinnými nízkoemisnými vysokotlakovými zdrojmi pary spaľujúcimi zemný plyn (alternatívne LPG), ktoré budú generovať technologickú paru využívanú v procese autoklárovania, systémom na úpravu vody pre výrobu technologickú paru – samočinným automatom na zníženie tvrdosti vody na princípe iónovej výmeny (extrahuje ióny vápnika a horčíka z vody a vymieňa ich za ióny sodíka) s automatickou a programovateľnou regeneráciou katexovej náplne (regenerácia katexu prebieha soľným roztokom, príprava soľného roztoku je automatická, obsluha úpravne vody spočíva v dosypaní soli do zásobníka) s možnosťou regulácie tvrdosti upravenej vody od 0 °dH, odplynovačom, nádržou na vratný kondenzát a prírodným kolektorom. Uvedené nie je možné zabezpečiť z SCZT.

5. Požadujeme posúdiť predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti vo väzbe na pripravovaný zámer v území „Stacionárne zariadenie na zhodnotenie stavebného odpadu“, ktorého navrhovateľom je TERACOM, s.r.o., Košťany nad Turcom 416, 038 41 Košťany nad Turcom, v zastúpení spoločnosťou INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Bratislava. Uvedený zámer je situovaný na pozemkoch parc. č. KN-C 7234/1 a KN-C7235/1, k. ú. Martin s dopravným napojením na I/65D a ul. Robotnícka. Celkovo plánuje zhodnocovať 95 000 t/rok stavebného odpadu.

Z pohľadu predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vo väzbe na pripravovaný zámer v území „Stacionárne zariadenie na zhodnotenie stavebného odpadu“ možno konštatovať, že uvedený zámer je v rozpore s funkciou stanovenou platným územným plánom, nakoľko nesúvisí s prevádzkou plôch osobitného určenia a z toho dôvodu nie je možné zámer v území realizovať pokiaľ by nedošlo k zmene príslušnej územnoplánovacej dokumentácie (uvedené vyplýva zo stanoviska Útvaru hlavného architekta mesta Martin č. ÚHAM/848/2021-Gáb/194, zo dňa 14. 07. 2021 k predmetnému zámeru v rámci zisťovacieho konania, ktoré prebehlo podľa zákona). Z uvedeného zámeru, ako aj z podmienok rozhodnutia zo zisťovacieho konania vyplýva, že preferovanou trasou napojenia uvedenej činnosti na dopravný systém mesta Martin je trasa A, ktorá priamo vedie cez areál, v ktorom je navrhovaná činnosť, pričom s uvedeným napojením by však musel vlastník dotknutých pozemkov súhlasiť, čo vzhľadom na navrhovanú činnosť neprichádza v úvahu. Z pohľadu kumulatívnych vplyvov tak do úvahy prichádzajú vplyvy z pohľadu ovplyvnenia hlukom a z pohľadu znečisťovania ovzdušia, pričom v oboch prípadoch boli spracované hlukové štúdie a rozptylové štúdie, z ktorých je zrejmé, že ani kumulatívny vplyv z pohľadu hluku a znečisťovania ovzdušia nebudú mať významný negatívny vplyv na obyvateľstvo najbližších obytných území.

Vysvetlivky:

— Trasa A

— Trasa B

2. Stanoviská k určenému rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť:

JUDr. Daniel Gajdoš zo dňa 21. 03. 2022:

2.1) Žiadame doplniť vysvetlenie, čo znamená samoučiace zariadenie.

Na prevádzku zariadenia dohliada komplexný systém automatizácie založený na FUZZY LOGIKE s vlastnosťami podobnými UMELEJ INTELIGENCII, ktorý riadi procesné činnosti celej prevádzky a AUTOMATICKY aplikuje použitie správnych parametrov v závislosti na obsahu aktuálne spracovávaného odpadu.

2.2) Žiadame doplniť štúdiu o dopadoch prevádzky zariadenia na znižovanie podielu zneškodňovaných odpadov skládkovaním, spaľovaním, resp. na znižovanie podielu odpadov odovzdávaných na iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie.

Požadovaná štúdia tvorí prílohu č. 13 správy o hodnotení činnosti.

2.3) Vzhľadom na mnohé neznáme vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, žiadame Rozsah hodnotenia doplniť o nasledovné:

2.3.1) Vyhodnotiť súlad navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT), prípadne referenčných dokumentov pre BAT.

Požiadavka je akceptovaná a vyhodnotenie súladu navrhovanej činnosti so závermi s BAT je uvedené v tab. č. 85 správy o hodnotení činnosti.

2.3.2) Z hľadiska ochrany ovzdušia je potrebné bližšie špecifikovať navrhovanú činnosť a to systém ventilácie, resp. filtrácie a pneumatický systém vo všetkých halách navrhovanej činnosti, podrobne charakterizovať všetky zdroje znečisťujúcich látok, emisie znečisťujúcich látok a ich kvantitatívnu a kvalitatívnu charakteristiku a to najmä vo vzťahu ku skutočnostiam vyplývajúcich z Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách (BAT) pre spracovanie odpadu (WT BREF) a vo vzťahu k zápachu a navrhnúť opatrenia na zníženie množstiev emisií znečisťujúcich látok, vrátane uvedenia druhov odlučovacích zariadení a ich účinnosti.

Navrhovaná činnosť je popísaná vo vzťahu ku znečisťujúcim látkam, ktoré bude produkovať do ovzdušia a vo vzťahu k ich zdrojom, pričom ich vplyv na kvalitu ovzdušia v dotknutom území je doložený v rozptylovej štúdii a taktiež sú navrhnuté opatrenia na minimalizáciu vplyvu na kvalitu ovzdušia v dotknutom území. V správe o hodnotení činnosti je vyhodnotený súlad navrhovanej činnosti so závermi s BAT (tab. č. 85). Podrobný popis systému ventilácie, resp. filtrácie a pneumatického systému, vrátane druhov odlučovacích zariadení a ich účinnosti bude zadefinovaný v rámci projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

2.3.3) Vypracovať emisno - technologickú analýzu navrhovanej činnosti, ktorá odpovedá v miere primeranej etape prípravy projektu s nárokom na emisno - technologické posúdenie zámeru podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Súčasťou analýzy musia byť aj množstvá emitovaných znečisťujúcich látok pre potreby vypracovania emisno - prenosového posúdenia (rozptylovej štúdie).

V rámci zámeru navrhovanej činnosti bola spracovaná rozptylová štúdia (Ing. V. Carach) na základe relevantných informácií. Emisno - technologické posudzovanie bude riešené pre potreby vydávania súhlasu podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a bude vypracovávané iba pre potreby uvedeného súhlasu.

2.3.4) Vypracovať rozptylovú štúdiu vypracovanú odborne spôsobilou osobou pre emisno - prenosové posudzovanie v súlade s požiadavkami platnej metodiky pre povoľovanie nových / zmenu existujúcich zdrojov a na základe výsledkov posúdiť krátkodobý a dlhodobý vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia aj vo vzťahu k najbližšej obytnej zástavbe. Pri vypracovaní rozptylovej štúdie zohľadniť aj pevné častice PM_{10} a $PM_{2,5}$. Pre obdobie prevádzky navrhovanej činnosti navrhnúť monitoring ovzdušia.

Rozptylová štúdia vypracovaná odborne spôsobilou osobou (Ing. V. Carach) bola súčasťou zámeru navrhovanej činnosti a je vypracovaná v súlade s platnými metodikami, pričom posudzuje aj vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia, pričom je zadaný súčasný stav a príspevok zdroja a porovnanie s limitnými hodnotami. Pri vypracovaní rozptylovej štúdie boli zohľadnené aj pevné častice PM_{10} a $PM_{2,5}$. Vypočítaný maximálny očakávaný príspevok posudzovaného zdroja k dennej priemernej koncentrácii PM_{10} v referenčných bodoch (najbližšia obytná zástavba je minimálne v trojnásobnej vzdialenosti ako referenčné body) je $3,759 \mu g/m^3$, čo predstavuje 7,52 % z limitnej hodnoty a vypočítaný maximálny očakávaný príspevok PM_{10} posudzovaného zdroja k priemernej ročnej koncentrácii v referenčných bodoch je $0,159 \mu g/m^3$, čo predstavuje 0,40 % z limitnej hodnoty. Vypočítaný maximálny očakávaný príspevok $PM_{2,5}$ posudzovaného zdroja k dennej priemernej koncentrácii v referenčných bodoch je $2,369 \mu g/m^3$, limitná hodnota nie je určená. Vypočítaný maximálny očakávaný príspevok $PM_{2,5}$ posudzovaného zdroja k priemernej ročnej koncentrácii v referenčných bodoch je $0,105 \mu g/m^3$, čo predstavuje 0,53 % z limitnej hodnoty. Pre obdobie prevádzky navrhovanej činnosti bude stanovený monitoring ovzdušia povoľujúcim orgánom.

2.3.5) Doplniť konkrétne údaje o odpadoch v rámci uvažovanej spádovej oblasti (okresy Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Prievidza, Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo), ich súčasnej produkcií a uvažovanom odklonení od súčasného spôsobu ich nakladania do zariadenia, ktoré je predmetom zámeru, s uvedením množstiev odpadov v rámci jednotlivých dotknutých okresov a vysvetliť, akým spôsobom navrhovateľ uvažoval s naplnením kapacity prijatých 100 000 ton/rok komunálnych odpadov na spracovanie v rámci spádovej oblasti a preukázať opodstatnenosť zámeru na základe vypracovania zvozovej štúdie.

Konkrétne údaje o odpadoch a ich produkcii v rámci uvažovanej spádovej oblasti sú súčasťou odpadovej štúdie (príloha č. 13 správy o hodnotení činnosti), pričom z povahy a charakteru navrhovanej činnosti je zrejmý odklon nakladania s odpadmi a to od skládkovania smerom ku zhodnocovaniu odpadov. Predmetná odpadová štúdia dokazuje disponibilitu odpadov v spádovej oblasti vo vzťahu ku navrhovanej kapacite navrhovaného zariadenia.

2.3.6) Doplniť kvantifikované porovnanie súčasného stavu nakladania s odpadom a jeho prepravou v oblasti vo vzťahu k predpokladanému stavu, ktorý by mal nastať po realizácii navrhovanej činnosti a zároveň vyhodnotiť zníženie miery skládkovania na dotknutých skládkach v danej oblasti.

Z charakteru navrhovanej činnosti a z odpadovej štúdie (príloha č. 13 správy o hodnotení činnosti) je zrejmé, že prevádzka navrhovanej činnosti vytvorí priestor na výrazné zníženie miery skládkovania v spádovej oblasti, pričom presná kvantifikácia nie je možná, nakoľko bude závisieť od viacerých parametrov na trhu s odpadmi v čase prevádzky navrhovanej činnosti.

2.3.7) Doplniť umiestnenie a kapacity jednotlivých zhromažďísk odpadov (prijatých aj vznikajúcich odpadov) a predpokladané množstvá výluhov z odpadov a spôsob ich zneškodňovania. Zároveň doplniť informáciu, či bude odpad skladovaný aj vo vonkajších priestoroch (uviest, v ktorých prípadoch a akých konkrétnych množstvách).

Popis skladovacích boxov je súčasťou správy o hodnotení činnosti, aj popis skladovania na príjme odpadov, ako aj spôsob zabezpečenia plôch pre prípadný únik kvapalín do okolitého prostredia, pričom ide o vnútorné priestory. Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa

osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

2.3.8) Doplniť a bližšie špecifikovať spôsob konkrétneho zhodnocovania nasledovných druhov odpadov: 19 12 09 minerálne látky, napr. piesok a kamenivo, 19 12 10 horľavý odpad (palivo z odpadov), 19 12 12 iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11. V prípade 19 12 10 horľavý odpad (palivo z odpadov) doplniť a vysvetliť konkrétny spôsob výroby tuhého druhotného paliva; Doplniť a bližšie špecifikovať spôsob kontroly a zabezpečenia vstupných odpadov z pohľadu možného výskytu nebezpečných odpadov.

Spôsob zabezpečovania zhodnocovania odpadov a spôsobu kontroly vstupných odpadov je popísaný v správe o hodnotení činnosti. Presná špecifikácia bude v rámci projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. V správe o hodnotení činnosti je bližšie špecifikovaný spôsob konkrétneho zhodnocovania jednotlivých druhov odpadov, vrátane odpadov zo zariadení na úpravu odpadov (Spracovanie odpadov z triedeného zberu a zo zariadení na úpravu odpadov a Znižovanie podielu nezhodnotiteľných odpadov a/alebo zvyškov).

2.3.9) Doplniť a bližšie špecifikovať nasledovné údaje: (1) objem a výkon autoklávy v t/hod, (2) tepelný menovitý výkon kotla na produkciu pary použitej v procese autoklárovania vrátane spotreby paliva a (3) údaje z výstupu „BIOMASA“.

V správe o hodnotení činnosti je uvedené priemerné množstvo spracovávanej dávky odpadu v autokláve, priemerné množstvo spracovaného odpadu za hodinu a za deň (tab. č. 15), čím je deklarovaný výkon zariadenia, ako aj technické údaje autoklávy, vrátane objemu (tab. č. 11) a technické parametre kotolne (tab. č. 16), ako aj popis a využitie výstupu „BIOMASA“ (tab. č. 12). Podrobné stavebno-technické špecifikácie predstavujú informácie, ktoré sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

2.3.10) Doplniť informácie týkajúce sa druhov odpadov, ktoré nie sú komunálnymi odpadmi, (teda nie sú odpadmi, ktorých pôvodcami sú obce, mestá, prípadne sú komunálnymi odpadmi z iných zdrojov) - bližšie špecifikovať a odôvodniť, prečo má byť technologická linka na spracovanie komunálnych odpadov použitá aj na spracovanie nekomunálnych druhov odpadov či odpadov, ktoré už prešli procesom úpravy (odpady z mechanického spracovania odpadu napríklad triedenia, drvenia, lisovania, hutnenia a peletizovania inak nešpecifikované).

V správe o hodnotení činnosti je popísaný spôsob zhodnocovania pre všetky vstupujúce odpady ako aj bližšia špecifikácia a odôvodnenie, prečo môže byť predmetné zariadenie použité aj na spracovanie nekomunálnych druhov odpadov či odpadov, ktoré už prešli procesom úpravy (Spracovanie odpadov z triedeného zberu a zo zariadení na úpravu odpadu, Znižovanie podielu nezhodnotiteľných odpadov a/alebo zvyškov, Výrazné odlišenie od prekonaných spôsobov spracovania odpadov a Významná prevaha nad tradičnými technológiami).

2.3.11) Uviesť spôsob nakladania s odpadovými vodami a doplniť predpokladané chemické zloženie technologických odpadových vôd vznikajúcich pri procese čistenia - odkalovania a odsoľovania zdrojov pary a pri dekompresii autokláv a navrhnúť spôsob zneškodňovania týchto odpadových vôd (vrátane vôd z povrchového odtoku z manipulačných plôch). Zároveň uviesť možné existujúce čistiarne odpadových vôd, ktoré by pripadali do úvahy ako koncové pre likvidáciu/čistenie týchto vôd.

V správe o hodnotení činnosti je popísaný spôsob nakladania s odpadovými vodami, pričom je ich možné čistiť na ČOV Vrútky (chemické zloženie technologických odpadových vôd bude súčasťou projektovej dokumentácie pre potreby povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov). Podrobné informácie sa uvádzajú až v projektových dokumentáciách v rámci povoľovania navrhovanej

činnosti podľa osobitných predpisov, ktorá v súčasnosti nie je spracovaná, nakoľko má reflektovať výstupy z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

2.3.12) Navrhnuť spôsob primeraného čistenia technologických odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku z manipulačných plôch.

Požadované je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

2.3.13) Navrhnuť konkrétne opatrenia na ochranu podzemných vôd, horninového prostredia a pôdy na elimináciu úniku znečisťujúcich látok v súlade so všeobecne záväznými predpismi, a to najmä spôsob zabezpečenia všetkých plôch a objektov určených na skladovanie nebezpečných látok, ktorým sa v prípade mimoriadnej situácie účinne zabráni úniku týchto látok do podzemných vôd, do horninového prostredia a do pôdy.

Požadované je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

2.3.14) Vypracovať dopravno - kapacitné posúdenie križovatiek v súvislosti s napojením navrhovanej činnosti na cestu I/65 a najbližších križovatiek (Robotnícka/Kalnô) s cestami III. a II. triedy. Na základe výsledkov posúdiť dopady a vyhodnotiť vplyvy na dopravu v riešenom aj v hodnotenom území navrhovanej činnosti - plocha širšieho okolia navrhovanej činnosti pri maximálne požadovanej ročnej kapacite zariadenia. Monitoring súčasného stavu prevádzať v čase najvyššej dopravnej zaťaženia v území.

Požadované dopravno - kapacitné posúdenie križovatiek v súvislosti s napojením navrhovanej činnosti na cestu I/65 a najbližších križovatiek (Robotnícka/Kalnô) bolo spracované a bolo súčasťou zámeru navrhovanej činnosti (príloha č. 13). Vo vzťahu k cestám II. a III. triedy je irelevantné, pričom najbližšia cesta II. triedy sa nachádza vo vzdialenosti cca 8,6 km od navrhovanej činnosti (II/519) a najbližšia cesta III. triedy sa nachádza vo vzdialenosti cca 2,1 km od navrhovanej činnosti (III/2145).

Súčasťou dopravno - kapacitného posúdenia križovatiek v súvislosti s napojením navrhovanej činnosti

bolo aj posúdenie dopadov a vplyvov na dopravu v predmetných križovatkách pri využití maximálnej ročnej kapacity zariadenia a to na základe zistených intenzít dopravy a definovanie špičkových hodín.

2.3.15) Keďže sa riešené územie nachádza v ochrannom pásme Letiska Martin, je z hľadiska kumulatívnych vplyvov na životné prostredie potrebné uvažovať aj s existenciou leteckej dopravy. Z hľadiska bezpečnosti je potrebné získať záväzné stanovisko Dopravného úradu Slovenskej republiky k navrhovanej činnosti a posudzovať v ďalšom stupni vplyvy ktoré určí Dopravný úrad.

Letisko Martin je verejné vnútroštátne letisko nachádzajúce sa 2 km východne od centra Martina v miestnej časti Tomčany, tesne pri osade Mestská Bôrová. Letisko prevádzkuje Aeroklub Martin, o. z. Nemá spevnený povrch, na runway je len zasiať tráva. Z letiska nie sú organizované nijaké komerčné lety, ide len o športové letisko. Navrhovaná činnosť sa nachádza v ochrannom pásme kužeľovej plochy s výškovým obmedzením stavieb a zariadení nestavebnej povahy v rozmedzí nadmorských výšok 508,2 — 515,0 m. n. m. Bpv. Navrhovaná činnosť uvedené výšky nedosahuje a nebude mať vplyv na leteckú dopravu. Dopravný úrad bol medzi dotknutými orgánmi.

2.3.16) Vypracovať akustickú štúdiu vo vzťahu k najbližšej obytnej zástavbe dotknutej obce. Posúdiť krátkodobý a dlhodobý vplyv navrhovanej činnosti na hlukové pomery v riešenom aj v hodnotenom území navrhovanej činnosti (počas výstavby aj prevádzky navrhovanej činnosti). Navrhnuť efektívne technické a prevádzkové opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov z prevádzky navrhovanej činnosti a monitoring parametrov hluku, príp. vibrácií.

Hluková štúdia bola súčasťou zámeru navrhovanej činnosti (príloha č. 16) a vyhodnotila vplyv navrhovanej činnosti na najbližšiu obytnú zástavbu.

2.3.17) Vypracovať hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na verejné zdravie (HIA) v súlade s vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie v znení neskorších predpisov.

Súčasťou zámeru navrhovanej činnosti bolo Hodnotenie zdravotných rizík a hodnotenie vplyvov na verejné zdravie vypracované v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa vyhlášky MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie (príloha č. 15).

2.3.18) Vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti (krátkodobé a dlhodobé) na dotknuté chránené územia európskej sústavy Natura 2000 (najmä SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok, ktoré prechádza cez katastrálne územie Martin) a ich predmety ochrany v zmysle Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, 2014, 2016) na základe aktuálneho biologického prieskumu a zadefinovať a graficky znázorniť priamo dotknuté biotopy daného územia. V tomto území SKUEV 03825 sa vylučujú v zmysle Činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia a to konkrétne nakladanie s odpadmi. Na základe výsledkov navrhnuť konkrétne opatrenia na zmiernenie všetkých identifikovaných vplyvov.

Uvedená požiadavka je irelevantná nakoľko sa uvedené chránené územie (SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok) nachádza vo vzdialenosti cca viac ako 2,7 km od situovania navrhovanej činnosti a v smere proti toku rieky Turiec, pričom predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu (Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky(6510,) Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430) a Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260)), do ktorých navrhovaná činnosť nezasahuje a ani ich neovplyvní, ako aj druhy európskeho významu (šidielko (*Coenagrion ornatum*), spriadač kostihojový, (*Callimorpha quadripunctaria*), bystruška potočná, (*Carabus variolosus*), korýtko riečne (*Unio crassus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), ohniváček, veľký (*Lycaena dispar*), klinovka hadia, (*Ophiogomphus cecilia*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kolok

vretenovitý (*Zingel streber*), plž severný (*Cobitis taenia*), hlaváčka podunajská (*Hucho hucho*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok hrebatý (*Triturus cristatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a vydra riečna (*Lutra lutra*), ktoré sa v predmetnom území nenachádzajú a teda navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na predmet ochrany uvedeného chráneného územia a jeho integritu. Ide o priemyselný areál, kde sa nenachádzajú žiadne biotopy európskeho alebo národného významu.

2.3.19) Vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia vrátane zdravia s existujúcimi aj ostatnými plánovanými činnosťami v riešenom a hodnotenom území - na ploche širšieho okolia zámeru s možným dosahom vplyvov navrhovanej činnosti v prípade, že o nich existujú verejne prístupné informácie, najmä vyhodnotiť kumulatívne vplyvy Martinskej Teplárenskej, a existenciu skládky odpadov v katastrálnom území Martin na parcelách registra „C“ č. 7279/8, 7278/3, 7278/4, 7279/1, zároveň zhodnotiť aj kumulatívne vplyvy tohto dopravného zaťaženia existujúcich činností.

V rámci hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie boli brané v úvahu aj kumulatívne a synergické vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia vrátane zdravia a to Martinskej Teplárenskej a existencie skládky odpadov v katastrálnom území Martin. V rámci rozptylovej štúdie bol zhodnotený súčasný stav znečisťovania ovzdušia (včítane vplyvu uvedených prevádzok) a príspevok navrhovanej činnosti, v rámci hlukovej štúdie bolo vykonané meranie súčasného zaťaženia hlukom v dotknutom území (teda aj hluk z uvedených prevádzok) a v rámci dopravnej štúdie bola zhodnotená intenzita dopravy (včítane dopravy súvisiacej s uvedenými prevádzkami).

2.3.20) Podrobne vyhodnotiť kumulatívne vplyvy na vody, geologické prostredie, ovzdušie, dopravu vzhľadom k blízkosti Martinskej Teplárenskej, skládky odpadov a vo vzťahu k existencii environmentálnych záťaží, ktoré sa nachádzajú do 1 km od lokality navrhovanej činnosti, najmä však Environmentálne záťaže MT (003) Areál závodu ZŤS, MT (003) ZŤS ropná havária a vypracovanie opatrení na zlepšovanie stavu životného prostredia v súvislosti s navrhovanou činnosťou.

MT (003) / Martin - ZŤS - areál závodu predstavuje pravdepodobnú environmentálnu záťaž (register A) a publikovanie údajov pre environmentálnu záťaž zaradenú do časti A - registra environmentálnych záťaží nie je povolené bez autorizovaného vstupu. V zmysle § 20a, odseku 2 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (zákon č. 384/2009 Z. z.) nie sú sprístupnené informácie o pravdepodobných environmentálnych záťažoch. Na základe uvedeného teda nie je možné vykonať kumulatívne hodnotenie.

MT (003) ZŤS ropná havária predstavuje sanovanú environmentálnu záťaž (register C). Environmentálna záťaž vznikla pri stáčaní ropných látok - manipulačné plochy stáčacej rampy nespevnené, bez záchytných zariadení, aj netesnosťou rozvodných potrubí do výrobných hál (prvé indície boli v roku 1968, výron ropných látok (NEL) do rieky Turiec bol v roku 1975).

Sanačné práce trvali od roku 1975 do 2000. Množstvo vyčerpaných ropných látok bolo cca 88 000 l. Sanačné práce splnili svoj účel. Pri ukončení sanácie boli obsahy NEL pod cieľový limit 1,0 mg/l. Aj monitoring z roku 2007 potvrdil tieto hodnoty. Na základe uvedeného, umiestnenia navrhovanej činnosti a jej charakteru, resp. navrhovaných stavebno-technických ukazovateľov a prevádzkových činností možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať žiadny príspevok vo vzťahu ku environmentálnej záťaži MT (003) ZŤS ropná havária.

2.3.21) Pri príprave správy o hodnotení brať do úvahy a vyjadriť sa ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru prípadne k určenému rozsahu hodnotenia (od orgánov štátnej správy a samosprávy ako aj všetkých účastníkov konania) a v prehľadnej forme vyhodnotiť splnenie všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia, resp. odôvodniť ich nesplnenie. V samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

Požadované je súčasťou príloh č. 1 a 2 správy o hodnotení činnosti.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2022/005214-La, zo dňa 04. 03. 2022:

K „Rozsahu hodnotenia“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemáme pripomienky.

Bez pripomienok.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2022/005211-002, zo dňa 14. 03. 2022:

Súhlasí s predloženým rozsahom hodnotenia navrhovanej činnosti „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ a nemá k nemu pripomienky.

Bez pripomienok.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, odpoveď č. 14234/2022, zo dňa 07. 03. 2022:

Z vecnej pôsobnosti odboru odpadového hospodárstva k rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť navrhujeme doplniť do kapitoly „2.2. Špecifické požiadavky“ podkapitolu 2.2.14. nasledovne:

„2.2.14. Doplniť údaje o miestnom pôvode odpadu, ktorý vstupuje na spracovanie do zariadenia.“

V rámci správy o hodnotení činnosti sú zadefinované druhy odpadov vstupujúce do navrhovaného zariadenia, zvozová oblasť a odpadová štúdia (príloha č. 13 správy o hodnotení činnosti). Na základe uvedeného považujeme tieto informácie za dostatočné vo vzťahu ku procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

3. Stanoviská k návrhu rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť:

Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Pozemkové oddelenie, stanovisko č. OU-MT-PLO1 - 2022/004618-002, zo dňa 21. 02. 2022:

Podľa návrhu ide o zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov, ktoré bude situované v katastrálnom území Martin na pozemkoch vedených ako ostatné plochy a zastavané plochy a nádvoría. V uvedenom prípade nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy, nakoľko lokalita v ktorej sa pozemky nachádzajú je súčasťou priemyselného areálu. Na základe uvedených skutočností k predloženej mu zámeru navrhovanej činnosti nemáme pripomienky.

Bez pripomienok.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2022/004728-La, zo dňa 23. 02. 2022:

K „Rozsahu hodnotenia - Návrh“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemáme pripomienky.

Bez pripomienok.

Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, vyjadrenie č. OU-MT-OCDPK-2022/004754, zo dňa 22. 02. 2022:

Konštatuje, že predmetná navrhovaná činnosť sa nachádza mimo pozemných komunikácií II. a III. triedy, kde Okresný úrad Martin v zmysle § 3 ods. 5 písm. a) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov vykonáva štátnu správu a teda vzhľadom k tomu, že nie sú dotknuté ani ohrozené záujmy pozemných komunikácií II. a III. triedy, tak sa Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií k predmetnému návrhu rozsahu hodnotenia nebude vyjadrovať.

Bez pripomienok.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, stanovisko č. PPL 2022/001184, zo dňa 22. 02. 2022:

Doručený návrh rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti akceptuje, súčasne upozorňuje v nadväznosti na bod 2.2.12 navrhovaného rozsahu hodnotenia:

RÚVZ so sídlom v Martine k zámeru vypracoval odborné stanovisko č. PPL 2021/007644, zo dňa 29. 11. 2021, v ktorom sa uvádza, že s predloženým zámerom bude súhlasiť s podmienkou komplexného a úplného splnenia základných a zásadných opatrení na ochranu zdravia v oblasti ochrany a podpory zdravia v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. a súvisiacou legislatívou, uvedených najmä v odborných stanoviskách orgánu verejného zdravotníctva, ktoré k predmetnému zámeru vydal:

1. Odborné stanovisko č. PPL 2021/000468, zo dňa 25. 01. 2021, vydané pre Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie;
2. Odborné stanovisko doplnenie č. PPL 2021/000468-1, zo dňa 19. 02. 2021;
3. Odborné stanovisko č. PPL 2021/001390, zo dňa 11. 03. 2021 k doručenému dokumentu s doplňujúcimi informáciami k navrhovanej činnosti, v ktorom boli podrobne uvedené nedostatky v pôvodne predloženom zámere „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“. Odborné stanovisko RÚVZ so sídlom v Martine č. PPL 2021/001390, zo dňa 11. 03. 2021 bolo vydané ako „konzultácia podľa §63 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k zámeru navrhovanej činnosti“.

Uvedená podmienka musí byť navrhovateľom splnená v plnom rozsahu (definovanom predmetnými odbornými stanoviskami RÚVZ so sídlom v Martine) k ďalšiemu stupňu posudzovania/správneho konania, nakoľko doručené oznámenie o zámere navrhovanej činnosti „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov“ na RÚVZ so sídlom v Martine neobsahoval a neriešil nedostatky a pripomienky stanovené vo vyššie uvedených odborných stanoviskách RÚVZ so sídlom v Martine.

Trvá na podmienke komplexného a úplného splnenia základných a zásadných opatrení na ochranu zdravia v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. a súvisiacou legislatívou v rozsahu a tak, ako sa uvádza v odbornom stanovisku č. PPL 2021/007644, zo dňa 29. 11. 2021.

V rámci tejto prílohy správy o hodnotení činnosti je vyhodnotené stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine k zámeru navrhovanej činnosti, pričom opatrenia sú súčasťou kapitoly C.IV. správy o hodnotení činnosti.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2022/004823-No, zo dňa 24. 02. 2022:

K predloženému návrhu rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ nemáme pripomienky.

Bez pripomienok.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MT-OSZP-2022/004790-Rj, zo dňa 24. 02. 2022:

Súhlasí s predloženým návrhom rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Martin“ za rešpektovania nasledovných podmienok, ktoré boli zaslané aj k zámeru:

- nakoľko riešená lokalita sa nachádza v II. stupni ochranného pásma prírodných minerálnych zdrojov v Martine (FATRA), je nutné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z. z. v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia, taktiež rešpektovať stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR, IKAŽ, Bratislava,
- žiadame prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiacich zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š.p., Piešťany k navrhnutému riešeniu,
- v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov.

Uvedené podmienky sú a budú plne rešpektované v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Ide o podmienky, ktoré sa vzťahujú na povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.